

JAAAR VERSLAG

**Bond zonder Naam Sociale Dienst
Filet Divers vzw**

20
17


**BOND
ZONDER
NAAM**
KANSENHUIS

**FILET
DIVERS**
KANSEN VOOR IEDEREEN

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG 2017	1
1. VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN	7
1.1 BZN SOCIALE DIENST	7
1.1.1 Open permanentie en opvolgingsgesprekken	7
1.1.2 Enkele cijfers	7
1.1.3 Medewerkers	8
1.1.4 Specifieke groepen	8
1.1.4.1 Mensen zonder papieren	8
1.1.4.2 Vluchtelingen	9
1.1.5 Andere aspecten	9
1.1.5.1 Gastvrij Antwerpen	9
1.1.5.1.1 Gastvrij Antwerpen Editie 3 - Zaterdag, 29/04 in de Roma	9
1.1.5.1.2 Gastvrij Antwerpen Editie 4 - Woensdag, 29/11 in Campus Zuid Karel de Grote Hogeschool	10
1.1.5.2 Aan tafel in 1-2-3 euro	10
1.2 FILET DIVERS	10
1.2.1 De deelwerkingen	10
1.2.1.1 Sociale Kruidenier	10
1.2.1.1.1 Algemeen	10
1.2.1.1.2 Eerste Leeftijdsmelk	11
1.2.1.1.3 Solidariteitsproducten	11
1.2.1.2 De onthaal- en ontmoetingsruimte	11
1.2.1.3 EG Producten	11
1.2.1.4 Kinderwerking	12
1.2.1.4.1 Onthaal kinderen op woensdagnamiddag	12
1.2.1.4.2 De Koraal	12
1.2.1.5 Computerbegeleiding	12
1.2.1.5.1 Wekelijks aanbod	12
1.2.1.5.2 Vormingen	13
1.2.1.6 Hergebruik	13
1.2.1.6.1 De ruilmuur	13
1.2.1.6.2 De tweedehandswerking	14
1.2.1.6.3 Strijd tegen (voedsel)verspilling	14
1.2.1.7 Taaloefenkansen	15
1.2.1.8 Het Kookproject	16
1.2.1.9 Samen Inburgeren	17
1.2.1.10 Filet Divers Sport	18
1.2.1.11 Groepswerk	18
1.2.1.11.1 Themagroep	19
1.2.1.11.2 Bezoekersgroep	21
1.2.1.11.3 MEZOPA	22
1.2.1.11.4 De Verhalenvanger	23
1.2.1.12 Uitstappen	24
1.2.1.13 Filet Divers Werkt	25
1.2.1.14 Filet Divers Talent	29

1.2.1.14.1 Projectbeschrijving	29
1.2.1.14.2 Kerntaken	29
1.2.1.14.2.1 COACHING	29
1.2.1.14.2.2 VERSTERKING	30
1.2.1.14.2.3 DOORSTROOM	30
1.2.1.14.2.4 VRIJWILLIGERSBEHEER	30
1.2.1.14.3 Actoren in het project en taakomschrijving van de vrijwilligerscoach	30
1.2.1.14.4 Resultaten	31
1.2.1.14.5 Methodieken	31
1.2.1.14.5.1 Presentiebenadering	31
1.2.1.14.5.2 Bemiddeling	32
1.2.1.14.5.3 Netwerken en overleg	32
1.2.1.14.5.4 Talentcoaching	32
1.2.1.14.5.5 POP en Oscar	32
1.2.1.14.5.6 Groepssessies	32
1.2.1.14.5.7 Peer conformity	33
1.2.1.14.6 Evaluatie	33
1.2.1.14.6.1 Meerwaarde van dit project voor Filet Divers en de doelgroepmedewerkers	33
1.2.1.14.6.2 Uitdagingen en belemmeringen	34
1.2.1.14.7 Opportuniteiten voor 2018	34
1.2.2 Medewerkers	36
1.2.2.1 Samenstelling	36
1.2.2.2 Teambijeenkomsten	36
2. IN NETWERK GAAN.....	37
2.1 VANUIT FILET DIVERS	37
2.1.1 Samenwerkingsverband als vzw	37
2.1.2 Verbanden als erkende vereniging waar armen het woord nemen	37
2.1.2.1 Op Antwerps Vlak	37
2.1.2.2 Op Vlaams Vlak	38
2.1.3 Verbanden als Sociale Kruidenier	38
2.1.3.1 Op Antwerps vlak	38
2.1.3.1.1 Toeleiding van klanten	38
2.1.3.1.2 Samenwerking met andere Sociale Kruideniers	38
2.1.3.1.3 Samenwerking i.v.m. eerste leeftijdsmelk	39
2.1.3.1.4 Aanbod gratis producten	39
2.1.3.1.5 Andere	39
2.1.3.2 Op Vlaams vlak met de vzw Sociale Kruideniers Vlaanderen	39
2.1.3.2.1 Lerend netwerk	40
2.1.3.2.2 Werkzaamheden RVB	41
2.1.3.2.3 Andere	41
2.1.4 Andere verbanden	41
2.1.4.1 Open Poort Dag	41
2.1.4.2 Met Noodhulp onder Protest	42
2.1.4.3 Vanuit de Kinderwerking	42
2.1.4.4 Vanuit Taaloefenkansen	42

2.1.4.5 Vanuit de groep "Uitstappen"	42
2.1.4.6 Vanuit de onthaal- en ontmoetingswerking	43
2.1.4.7 Vanuit "tweedehandsmateriaal"	43
2.1.4.8 Vanuit Filet Divers Talent	43
2.1.4.9 Vanuit het Kookproject	43
2.1.4.10 Vanuit Samen Inburgeren	43
2.1.4.11 Vanuit het project Filet Divers Werkt	43
2.1.4.12 Vanuit het project Filet Divers Sport	44
2.1.4.13 Vanuit de verdeling van EG Producten	44
2.1.4.14 Vanuit E-inclusie	44
2.1.4.15 Vanuit het Groepswerk	45
2.1.4.16 Vanuit de Beweging voor jongeren en kinderen zonder papieren	46
2.1.4.17 Andere	46
2.2 VANUIT BZN SOCIALE DIENST	47
2.3 MET ONDERWIJS	47
2.4 MET BOND ZONDER NAAM	47
2.5 ANDERE VORMEN VAN NETWERK	48
3. VRIJWILLIGERSWERK.....	49
3.1 SOORTEN VRIJWILLIGERSWERK	49
3.1.1 BZN Filet Divers	49
3.1.2 BZN Sociale Dienst	49
3.2 ONDERSTEUNING VAN VRIJWILLIGERS	49
4. WERKEN AAN PARTICIPATIE EN HET INZETTEN VAN DOELGROEPVRIJWILLIGERS.....	50
4.1 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE	50
4.2 COACHING	50
4.3 TOELEIDING	51
4.4 PARTICIPATIE VAN MEDEWERKERS IN 2017	51
4.4.1 Tewerkstelling	51
4.4.2 Vrijwilligerswerk	51
4.4.3 Beleid	52
5. ALLERLEI.....	53
5.1 VORMING	53
5.1.1 Vorming volgen	53
5.1.2 Vorming geven	53
5.2 ONTVANGEN VAN GROEPEN	54
5.3 WEBSITE	55

1. VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN

1.1 BZN SOCIALE DIENST

De BZN Sociale Dienst wil via individuele hulpverlening mensen in nood ondersteunen op moreel, administratief, juridisch, materieel en sociaal vlak. Zij organiseert hiervoor een laagdrempelige permanentie waar mensen tijdens baliegesprekken informatie en advies kunnen bekomen. Mogelijks wordt er doorverwezen naar bevoegde diensten. Mensen kunnen ook via deze dienst een kaart voor de Sociale Kruidenier van Filet Divers bekomen. Op die manier is er een nauwe samenwerking met de werking van Filet Divers.

BZN Sociale Dienst staat in voor het hulpverleningsaspect. Een maatschappelijk werker werkt hiervoor samen met een groep vrijwilligers.

1.1.1 Open permanentie en opvolgingsgesprekken

Elke donderdagvoormiddag was er open permanentie. Tijdens deze momenten kunnen mensen langskomen met allerlei hulpvragen. Men kan zich aanmelden van 9.00u tot 10.30u. Per openingsmoment kunnen we 16 hulpvragen beluisteren. In 48 dagdelen werden 598 hulpverlenende gesprekken gevoerd.

Tijdens opvolgingsgesprekken worden mensen verder ondersteund in hun situatie. In 62 dagdelen werden in dit kader 1012 gesprekken gevoerd.

219 klanten kregen ondersteuning tijdens individuele gesprekken tussendoor. Toekomstoriënterende gesprekken werden aangeboden aan 20 klanten.

1.1.2 Enkele cijfers

In het geheel werden 609 dossiers behandeld. 111 ervan waren nieuw, 385 dossiers waren ook lopend in 2016, 109 oude dossiers werden heropend. Aan 445 dossiers werd een toegangkaart voor de Sociale Kruidenier verleend. In absolute getallen werd er hulp verleend aan 436 mannen, 498 vrouwen en 844 kinderen

37% van de dossiers beschikten over geen enkele vorm van inkomen, 29% had een leefloon, 11% was werkloos en 10% van de dossiers waren werkende armen.

Qua gezinssamenstelling: 41% gezinnen, 32% alleenstaanden, 16% éé noudergezinnen en 9% samenwonenden.

20% van de dossiers woonden in postnummer 2060, 19% in 2018, 16% in 2140, 8% in 2010.

5% van de dossiers hadden geen verblijfplaats en leefden her en der bij mensen en op straat.

16% van de dossiers waren van Marokkaanse nationaliteit, 14% Belgische, 10% Iran, 9% Syrië, 8% Armenië en 6% Nigeria.

Inzake leeftijd: 35% was tussen de 36 en 45 jaar, 24% tussen 26 en 35, 23% tussen de 46 en 55 jaar. 38% van de dossiers zijn mensen in precair verblijf. 20% heeft een verblijfsvergunning B, 14% een Belgische identiteitskaart, 11% een tijdelijk verblijf.

1.1.3 Medewerkers

BZN Sociale Dienst wordt gecoördineerd door een maatschappelijk werker die omringd wordt door vrijwilligers en doelgroepmedewerkers. In 2017 waren 7 vrijwilligers, 4 doelgroepmedewerkers en 1 art. 60 onthaalmedewerker actief in het onthaal tijdens deze permanentie en opvolgingsgesprekken. Er zijn ook Arabische tolken in huis.

Het team kwam tijdens het jaar 7 keer bijeen voor overleg en vorming op 7/2, 20/2, 24/4, 12/6, 21/8, 2/10 en 27/11/2017.

Inhoudelijk kwamen tijdens de teamvergaderingen volgende thema's aan bod

- o EU-migratie
- o Toekomstoriëntering voor mensen zonder papieren
- o Dossierbespreking
- o Update van verschillende werkingen binnen Filet Divers en BZN
- o Algemene afspraken en regelgeving
- o Intervisie
- o Basisvorming Vreemdelingenrecht
- o Algemene evaluatie van de werking van BZN Sociale Dienst
- o Hoe omgaan met moeilijke cliënten?
- o Variapunten en nieuws uit het sociale landschap

Uitgenodigde organisaties

- o Werking en verwijzingsmogelijkheden naar Werk-Inzicht (KOPA Antwerpen) gegeven door Vicky Verbist van Werk-Inzicht
- o Stand van zaken en ontwikkelingen betreffende Medische Waarborg MZP gegeven door Anna Van der Borght – deskundige recht op gezondheidszorg van Infopunt verblijf- en rechtspositie, Atlas – Integratie en Inburgering Antwerpen
- o Werking en promotie Toekomstonderwijs door Annemie Baeyens, coördinator Toekomstonderwijs
- o Werking Groepswerk Filet Divers als vereniging waar armen het woord nemen gegeven door Annelies Van Loon van Filet Divers
- o Werking Selfloket Antwerpen

1.1.4 Specifieke groepen

1.1.4.1 Mensen zonder papieren

Een grote groep van mensen (229 dossiers) die bij de Sociale Dienst aanklopt, leeft in een precare verblijf-situatie. 106 van hen leven hier reeds tussen de 5 en 10 jaar in België. 79 dossiers zijn hier meer dan 10 jaar in het land.

Naast het feit dat deze mensen in een schrijnende situatie zitten waarbij de meesten diep onder de armoedegrens, werd er stilgestaan rond het aspect "toekomstoriëntering". Mensen zonder wettig verblijf leven vaak van dag op dag, zonder kijk op de toekomst. Ze verkeren in een continue overlevingsmodus. In een reeks van 4 gesprekken wordt er stilgestaan bij het "verleden, het heden en de toekomst": hun motivaties om te migreren, hun huidige situatie en hun toekomstperspectieven.

Het is van belang om deze toekomstoriëntering in te bedden in de individuele gesprekken met cliënten. Het vreemdelingenbeleid wordt minder humaan, er is een striktere toepassing van de wet, "Mensen zonder Papieren" hebben allerlei vragen, het repatriëringsbeleid wordt aangewakkerd, men moet leren omgaan met machteloosheid en er is geen perspectief op een algemene regularisatie. Toekomstoriëntering geeft cliënten de kans om beter in te zoomen op hun situatie door te kijken naar het verleden, het heden en de toekomst.

Uitgebreid komen 4 mogelijke wegen aan bod: terugkeer, overleven zonder papieren, migreren naar een ander land of papieren verkrijgen. We kijken ook naar krachten, sterktes, zwakke punten van de cliënt en hoe we die kunnen aanspreken en versterken. Op die manier wordt er getracht om samen met de cliënten nieuwe houvasten te formuleren. Dit creëert kansen om keuzes in vraag te stellen en bewust nieuwe keuzes te maken.

In 2017 hebben we met 20 cliënten het TO-traject doorlopen.

Mensen zonder papieren konden ook aansluiten bij de werking van "MEZOPA", een lotgenoten groep die op regelmatige basis samenkwam en waarin de ervaringen van mensen zonder papieren met elkaar gedeeld werden. (zie pt. 1.2.1.11.3)

1.1.4.2 Vluchtelingen

De instroom van nieuwe vluchtelingen is afgenomen. Toch blijft de nazorg van erkende vluchtelingen of subsidiair beschermden zeer precair. De opstartfase is niet vlekkeloos voorbijgegaan. Veel van deze mensen kampen met problemen zoals slechte huisvesting, een gezinshereniging die niet in orde geraakt, moeilijke communicatie omdat ze de taal nog te weinig beheersen, werkloosheid, financiële problemen, administratie, frustratie omdat alles lang duurt, psychische moeilijkheden naar aanleiding van de opgedane trauma's en het omgaan met de nieuwe situatie en uitdagingen... Zij kunnen op onze dienst terecht voor allerlei vragen en ondersteuning.

1.1.5 Andere aspecten

1.1.5.1 Gastvrij Antwerpen

Bond zonder Naam ondersteunt met de BZN Sociale Dienst en Filet Divers mee het netwerk rond Gastvrij Antwerpen

Gastvrij Antwerpen wil evenementen organiseren

- o waar nieuwkomers en locals in Antwerpen elkaar kunnen ontmoeten
- o om organisaties te leren kennen die zich inzetten voor mensen in nood en mensen op de vlucht
- o om meer te weten te komen over hoe en waarom mensen moeten vluchten
- o om zelf aan de slag te gaan als vrijwilliger

Met dit gratis evenement toont het brede middenveld het hart en de ziel van de metropool. Het is de bedoeling om een krachtig signaal te geven dat Antwerpen warm, solidair en gastvrij is en hoort te zijn. Er werden in 2017 2 edities gerealiseerd.

1.1.5.1.1 Gastvrij Antwerpen Editie 3 - Zaterdag, 29/04 in de Roma

In deze editie werd er gekozen om Gastvrij Antwerpen te presenteren als een deel van een groter geheel: we zijn partner van Plan A, een nieuw en verbindend initiatief van Antwerpse burgers en organisaties die samen 't stad in handen willen nemen.

Op het programma

- o Grime, henna, kaligrafie, voorleessessies kinderboeken, interactieve wereldkaart, babbelbad van BZN, sfeervolle live optredens, kunst, literatuur, kortfilms (Rachida en Fleurette, Mohamed)
- o Buffet met lekkers uit de hele wereld
- o Zing met mij: Nederlandstalige liedjes onder vakkundige begeleiding
- o Feest in de foyer met DJ's

1.1.5.1.2 Gastvrij Antwerpen Editie 4 – Woensdag, 29/11 in Campus Zuid Karel de Grote Hogeschool

Een evenement voor en door mensen met een goed hart. Zo willen we onszelf en het beleid een spiegel voorhouden. Hoe gastvrij zijn wij? Hoe versterken we elkaar (of net niet)? Een prima kans voor locals en nieuwe Antwerpenaren om elkaar (beter) te leren kennen. Via leuke gesprekken, maar ook door film, live getuigenissen en forumtheater.

Programma: pop-up van Antwerpse organisaties en diensten die met nieuwkomers te maken hebben op domeinen als werk, onderwijs, ontspanning, gezondheid, netwerk. De organisaties stellen zich voor, geven toelichting over hun werking, beantwoorden vragen op een laagdrempelige en hartelijke manier. Daarnaast is er kinderanimatie, toneel, muziek, kortfilms ("thuis in Antwerpen?"), getuigenissen (vrijwilliger van Filet Divers), lekkers om te eten en te drinken.

1.1.5.2 Aan tafel in 1-2-3 euro

Het project "Aan tafel in 1-2-3 euro" is een door Colruyt ontworpen activiteit om gezinnen met kinderen die het (financieel) moeilijk hebben te ondersteunen en te ontzorgen door zoveel mogelijk drempels weg te werken en mensen proberen aan te zetten om zelf evenwichtig te koken. Onze organisatie kan een gezin toeleiden en Colruyt doet een aanpassing op de kortingskaart, m.a.w. niet zichtbaar voor de buitenwereld alsook voor de Colruyt medewerkers. Het betreffende gezin krijgt een boekje met 6 makkelijke recepten van 1, 2 of 3 euro. Elk recept is goed voor 3 grote porties en kosten maximum 1, 2 of 3 euro per portie. Bij elk recept staat de prijs per portie.

In 2017 hebben we 58 gezinnen toegeleid.

1.2 Filet Divers

Met Filet Divers willen we mensen in armoede versterken, opnieuw verbinden en emanciperen. We willen hen een stem en perspectief geven.

Grote woorden die we heel concreet, elke dag weer opnieuw, trachten waar te maken doorheen verschillende deelwerkingen.

1.2.1 De deelwerkingen

1.2.1.1 Sociale Kruidenier

1.2.1.1.1 Algemeen

In het hart van de werking van Filet Divers staat de Sociale Kruidenier. Door het aanbod van goedkope voeding en verzorgingsproducten zorgen we dat we in contact komen met mensen in armoede.

In 192 dagdelen ontving de Sociale Kruidenier 7972 klanten. In de loop van 2017 waren 34 vrijwilligers aan de slag waarvan 21 doelgroepvrijwilligers.

1.2.1.1.2 Eerste Leeftijdsmelk

Via de Sociale Kruidenier wordt de eerste leeftijdsmelk¹ bezorgd worden aan klanten van Kind en Gezin die onder een bepaald statuut vallen (medische waarborg (Dringende medische hulp) en verhoogde tegemoetkoming). Hiervoor wordt een jaarlijks een overeenkomst opgesteld tussen OCMW Antwerpen, Kind en Gezin en Filet Divers. Het OCMW betaalt de aankoopfacturen. Filet Divers ontvangt van de klanten 20% van de aankoopprijs voor de dienstverlening.

In 2017 werden 103 klanten geregistreerd, waarvan er 96 minstens 1 keer de babyvoeding kwamen afhalen of kwam winkelen in de Sociale Kruidenier. Er werden 713 dozen verkocht (een doos is ongeveer voldoende voor een week).

1.2.1.1.3 Solidariteitsproducten

Sinds enkele jaren is een beperkt gamma van onze producten ook beschikbaar voor zogenaamde "solidaire" klanten. Het komt erop neer dat mensen die geen recht hebben op een toegangskaart, omdat zij niet voldoen aan de criteria, toch hun solidariteit kunnen uitdrukken door producten te kopen tegen een hogere prijs dan de klanten. Dit geeft ons een beetje armslag om die kleine winst te gebruiken om de producten voor de klanten met een kaart te verminderen. Een aantal sympathisanten uit onze eigen vrijwilligersgroep maakt er gebruik van.

Er is aan gedacht om dit aanbod meer bekendheid te geven, maar de huidige werking laat dit moeilijk toe. Vaak zijn er al genoeg klanten met een toegangskaart, zodat de openingsuren verzadigd zijn. We blijven deze mogelijkheid wel openhouden, wanneer de openingsuren zouden uitbreiden.

1.2.1.2 De onthaal- en ontmoetingsruimte

In de onthaal- en ontmoetingsruimte verwelkomen we mensen in de organisatie. We bieden mensen in armoede een kop koffie of thee aan. Daarnaast is dit de plek waar mensen een luisterend oor kunnen vinden en dient het als opstap naar de gehele werking en aanbod van Filet Divers.

Deze werking werd in 2017 gedragen door 34 vrijwilligers, waarvan er 28 uit de doelgroep komen. De doelgroepvrijwilligers zijn essentieel in het onthaal. Ze (h)erkennen zich in de verhalen en vragen van mensen in armoede. Vanuit deze erkenning slagen we er in om een laagdrempelige en warme plek te creëren. Gemiddeld zijn er 12 vrijwilligers per dag aanwezig om het onthaal te doen draaien.

Afgelopen jaar hebben we gefocust op de verbinding tussen alle vrijwilligers die het onthaal rijk is. Door het organiseren van een speeddate (16/10) of een stellingenspel (11/01) leerden vrijwilligers elkaar(s) taken beter kennen. Daarnaast zorgden we ervoor dat er op rustigere momenten gewerkt werd aan de groepscohesie door bijvoorbeeld het spelen van niet-talige spelen. Dit creëert een grotere gedragenheid en zorgt voor een sterker vrijwilligersteam.

1.2.1.3 EG Producten

Buiten de winkel zijn er in het onthaal ook gratis goederen te verkrijgen. Dit zijn producten die via de Europese Gemeenschap worden aangeboden en gratis verdeeld dienen te worden aan mensen in nood. Voor de verdeling ervan zijn 11 doelgroepmedewerkers betrokken.

¹ De eerste leeftijdsmelk is de babyvoeding van 0 tot 6 maanden.

1.2.1.4 Kinderwerking

1.2.1.4.1 Onthaal kinderen op woensdagnamiddag

Elke woensdagnamiddag tijdens de openingsuren van de Sociale Kruidenier staan 3 vrijwilligers klaar om kinderen van klanten op te vangen. Hierbij hebben we verder gewerkt op de dynamiek van 2016 omtrent de aandacht voor huiswerkbegeleiding. Een 10-tal kinderen vinden de weg naar Filet Divers om vragen te stellen over huiswerk. Daarnaast hebben de vrijwilligers een groot arsenaal aan reken- en lees-oefeningen aangelegd, gesorteerd per leerjaar. Op deze manier kunnen kinderen hier terecht voor vragen en worden er vrijblijvend oefenkansen aangeboden.

Naast huiswerkbegeleiding is er animatie in de vorm van knutsel- en tekenactiviteiten. Meestal worden de kunstwerkjes meegenomen naar huis of krijgen ze een plaats in het onthaal.

In samenwerking met 2 studenten Sociaal Cultureel Werk is er een knutselnamiddag gehouden voor een 30-tal aanwezige kinderen. Er werden 2 (grotere) kunstwerken gemaakt. Bedoeling is dat deze kunstwerken een plek zouden krijgen in het gebouw dat we zullen betrekken tijdens de verbouwwerken. Doordat de kunstwerken gemaakt zijn door de kinderen, zal dit zorgen voor herkenning in het nieuwe gebouw. We hopen dat kinderen zich op deze manier gemakkelijk "thuis" zullen voelen.

1.2.1.4.2 De Koraal

Veel kinderen die in armoede leven, zijn in vakanties zoekende naar een fijne vrijetijdsbesteding. De speelpleinwerking van De Koraal geeft een leuk en gevarieerd antwoord op de zoektocht van deze kinderen en hun ouders.

In Filet Divers kunnen gezinnen met kinderen die een kaart hebben van de Sociale Kruidenier, goedkope tickets kopen voor de speelpleinwerking. We verkopen enkel tickets voor speelplein Hulgenrode (Wommelgem) en Horst (Schoten). Bussen van de speelpleinen pikken de kinderen op bij een bushalte zo dicht mogelijk bij hen thuis. Daarnaast wordt er een 10-uurtje en een warme maaltijd voorzien.

Tijdens 10 maandagen in de grote vakantie verkochten we 730 tickets. Bond zonder Naam lanceerde op hun website de vraag naar financiële ondersteuning voor deze ticketverkoop. Dankzij giften van de achterban van BZN zijn we in staat de tickets aan €1 aan te bieden.

1.2.1.5 Computerbegeleiding

Als organisatie komen we in aanraking met personen die om velerlei redenen uitsluiting ervaren in onze samenleving. Hiernaast zien we dat veel facetten van onze samenleving zich verplaatsen naar een online platform. Zo zijn er bijvoorbeeld geen stadsloketten meer, wordt er steeds meer gewerkt met EID's, apps en online inlogs etc. Voor de klanten en doelgroepvrijwilligers van Filet Divers betekenen dit nieuwe drempels. Naast het missen van de Nederlandse taal, die vaak essentieel is in de online wereld, zijn veel mensen niet in staat te beschikken over geschikte hard- of software of internetverbinding.

1.2.1.5.1 Wekelijks aanbod

Tijdens de opening van de onthaal- en ontmoetingswerking, zijn er 4 computers beschikbaar voor klanten en vrijwilligers. In de loop van 2017 waren 12 vrijwilligers (waaronder 5 doelgroepvrijwilligers) actief in de begeleiding en ondersteuning van mensen bij het gebruik van de computer.

Er werden 134 hulpvragen geregistreerd van klanten naar computervrijwilligers. Hierbij maken we de kanttekening dat veel klanten ook aan andere klanten of onthaalvrijwilligers hulp vragen bij het computergebruik. Deze vragen zijn niet geregistreerd, maar daarom niet minder van belang in het E-inclusieproject.

Eén van de nieuwe computervrijwilligers is gespecialiseerd in het herstellen van vastgelopen of trage computers. Klanten van de Sociale Kruidenier kunnen hun laptop of tablet binnenbrengen, waarna de vrijwilliger de gehele laptop nakijkt en indien nodig, opnieuw installeert.

Klanten gebruiken de computer voornamelijk in de zoektocht naar werk of woonst, alsook om contact te onderhouden met familie in het buitenland.

Daarnaast hebben we computerwerking geïntegreerd in verschillende werkingen binnen de organisatie. Zo heeft Filet Divers Talenteren gebruik gemaakt van 3 computervormingen binnen de sessies "op weg naar werk". Ook Filet Divers Werkt! heeft afgelopen zomer, in samenwerking met dotkom, computervormingen aangeboden. De bezoekersgroep boog zich over vraagstukken die vanuit het E-inclusieteam waren gesteld.

Door de E-inclusie open te trekken naar verschillende werkingen in de organisatie, creëren we voor meer mensen de mogelijkheid om aansluiting te vinden bij de online samenleving. Daarnaast vergroten we op deze manier de kans dat computerschuwe mensen toch de weg vinden naar het E-inclusieproject.

We vergaderden met het vrijwilligersteam op 8/06 en 18/8.

1.2.1.5.2 Vormingen

De meeste vragen die de vrijwilligers krijgen, vereisen een onmiddellijk antwoord. Iemand die op zoek is naar een huis, staat niet te wachten op een uitleg over het toetsenbord. Toch hebben veel mensen nood aan deze structurele ondersteuning. We bieden deze ondersteuning door het aanreiken van computervormingen in samenwerking met Vormingplus.

Klanten en vrijwilligers konden zich inschrijven voor een basisvorming computer. Er werden verschillende onderwerpen uitgewerkt: het gebruik van toetsenbord en computermuis (6/10), beeldscherm (13/10 en 20/10), Word Office (27/10), de website van VDAB (3/11) en e-mail (10/11). 37 personen oefenden en verbeterden hun vaardigheden. De onderwerpen werden zo gekozen dat deelnemers een traject bewandelden die hen ondersteunde in een zoektocht naar werk. Ook personen die niet op zoek zijn naar werk, konden deelnemen aan de vormingen.

1.2.1.6 Hergebruik

Filet Divers zet ook in op het hergebruik van spullen. Er zijn 2 werkingen die hiermee aan de slag zijn: de ruilmuur en de tweedehandswerking. In de Sociale Kruidenier is er ook ruimte om in het kader van de strijd tegen voedselverlies, producten tegen vervaldatum (niet over vervaldatum) aan te bieden.

1.2.1.6.1 De ruilmuur

Via de ruilmuur kunnen mensen vragen stellen naar spullen waar ze concreet naar op zoek zijn: een ijskast, een tafel, een koffiezet, enz. Aan de andere kant kan men een aanbod doen van spullen die men teveel heeft.

1.2.1.6.2 De tweedehandswerking

De tweedehandswerking sorteert de spullen die aangeboden worden en verkocht kunnen worden in de Sociale Kruidenier. Tijdens 10 dagen werd er net voor de zomer en de winter tweedehandskleding verkocht. In het totaal waren 7 vrijwilligers aan de slag met hergebruik waarvan 4 doelgroepvrijwilligers.

In 2017 ontwikkelden men volgende activiteiten

Pop-upwinkel februari (20 en 22/2)

- o Nieuwe dameskleding van sluiting winkel
- o Opbrengst: € 1445,00

Beurs maart-april (10/4)

- o Tweedehandskleding, schoenen, ... voor de lente- en zomerperiode
- o Opbrengst: € 1312,76

Inzameling boekentassen

- o In de periode voor augustus wordt een oproep gedaan om boekentassen in te zamelen
- o Torfs schoenenwinkels, de wijk Zurenborg en vele particulieren schenken in totaal meer dan 100 boekentassen
- o Die worden verkocht in de Sociale Kruidenier tegen het nieuwe schooljaar

Beurs oktober (4/10-23/10)

- o Tweedehandskleding, schoenen, ... voor de herfst- en winterperiode
- o Opbrengst: € 1311,20

Verkoop overschot tweedehandsbeurs aan Stuiverke tweedehandswinkel: € 1000

Pop-up in december

- o Verkoop voorraad tweedehandsmateriaal
- o Opbrengst: € 323,45

Wekelijks tweedehandshoek in Sociale Kruidenier

- o Verkoop van huishoudgerief, speelgoed, geschenkjes, boeken, ...
- o Thematisch: Sinterklaas, kerstperiode, nieuw schooljaar

Planning tweedehandswinkel

- o Het opzetten van een tweedehandswinkeltje, gescheiden van de Sociale Kruidenier winkelruimte
- o Voorzien in de plannen van het gerenoveerde gebouw in 2018

1.2.1.6.3 Strijd tegen (voedsel)verspilling

Met de Sociale Kruidenier willen we ook mee de strijd aanbinden tegen de verspilling van food en non-food producten. Al te vaak worden spullen weggesmeten die nog bruikbaar zijn voor consumenten. Hierbij scharen we ons achter de visie van de Sociale Kruideniers Vlaanderen. Mensen in armoede mogen immers niet gezien worden als de composthoop van de samenleving. In die zin presenteren we enkel producten tegen en niet over vervaldatum.

In 2017 ontvingen we het volgend aanbod

Colruyt

o 25 april 2017: 4 dozen overschot paaschocolade van Colruyt

Zusters der Armen, Kiel Antwerpen

o Oktober, november en december: dozen individueel verpakte koekjes (400 stuks)

Rode Kruis Mechelen

o Mei: 5 paletten inlegkruisjes en douchebalsem

Sociaal Profijtje Mechelen (SK)

o September: chocomelk en appelmoes

o November: bouillonblokjes

Continental Foods

o November: partij sauzen van Devos Lemmens, producten van Imperial, ...

Bakkerij Duchesne, Kalmthout

o Ongeveer 30 keer per jaar grote hoeveelheden brood en banket van 1 dag oud

Particulieren

o Snoepgoed, unidoses confituur, choco, boter, citroensap, overschotten moestuin (courgetten, appeltjes, noten, ...)

Goods 2 give: non-food

o Een organisatie die afspraken heeft met enkele producenten om hun overschotten (o.a. breekgoederen) te krijgen. Zij mogen die verkopen aan 8% van de marktwaarde aan sociale organisaties, die op hun beurt 15% van de marktwaarde mogen vragen aan hun klanten

o Frequentie: februari, maart (2x), mei, juni, juli (2x), september (2x), oktober, november (2x)

Davy Tops food outlet: voeding en non-foood

o Zelfstandige die voedseloverschotten en non-food opkoopt en die verder verkoopt

o Frequentie: om de 2 à 3 weken

1.2.1.7 Taaloefenkansen

Als je niet of weinig Nederlands spreekt, ervaar je veel drempels in onze samenleving. Je hebt de taal nodig voor de meest dagelijkse dingen: het bestellen van een brood, de weg vragen, afrekenen aan de kassa, ... Daarnaast is het moeilijk om in contact te komen met de medemens als je de taal niet machtig bent. We zien dat klanten van de Sociale Kruidenier vaak onzeker zijn over het gebruik van het Nederlands: durven de Nederlandse taal gebruiken buiten de muren van Filet Divers.

Daarom zijn veel nieuwkomers op zoek naar taaloefenkansen. Binnen de organisatie creëren we verschillende toegangswegen om hierop in te spelen.

Vrijwilligerswerk is een uitgelezen manier om de taal te oefenen. Er wordt een netwerk gecreëerd waarbij Nederlands als voertaal wordt gebruikt. Vrijwilligers voeren taken uit, nemen deel aan vergaderingen en communiceren met hun collega's. We stimuleren om dit alles in het Nederlands te doen.

Daarnaast organiseren we groepen Nederlandse Conversatie. Er zijn altijd mensen die niet kunnen deelnemen aan het officiële circuit van leskansen. Door hen bij ons te laten deelnemen aan conversatiegroepen, moedigen we hen aan om te blijven oefenen. De focus ligt op het durven gebruiken en spreken van de taal, zelfs al ben je deze niet helemaal machtig. Enkel klanten van de Sociale Kruidenier en doelgroepvrijwilligers kunnen deelnemen aan de conversatiegroepen.

Doorheen het jaar waren er 8 vrijwilligers die de groepen begeleiden. De vrijwilligers kiezen zelf, op basis van interesse vanuit de groep, welke onderwerpen er behandeld worden. Eén coördinerend vrijwilliger ondersteunt de vrijwilligers in de zoektocht naar conversatiemateriaal. Zo heeft hij het materiaal van de babbeldoos verder aangevuld. Daarnaast neemt hij de registratie op zich. Deelnemers maken de keuze of ze maandag of woensdag van 10.00 tot 11.30u naar de conversatie komen.

We stimuleren deelnemers om minstens 10 dagdelen aanwezig te zijn. Dit doen we door het uitreiken van een certificaat na de tiende deelname. In 2017 deelden we 67 certificaten uit aan 31 individuele deelnemers. Het gemiddeld aantal deelnemers per conversatiemoment hieronder

	Maandag	Woensdag
Januari	4,6	10,3
Februari	7,8	11,0
Maart	6,7	10,4
April	5,0	10,7
Mei	7,3	10,2
Juni	6,3	11,7
Juli	5,3	9,0
Augustus	4,8	8,2
September	5,7	14,0
Oktober	7,2	11,0
November	8,0	12,0
December	6,7	10,0
JAAR	5,7	10,7

1.2.1.8 Het Kookproject

Astérix en Obélix organiseerden regelmatig festijnen met zwijnen aan het spit. Nero houdt na elk avontuur een wafelbak. Romeinen beklonken overwinningsgeluk met uitgebreid tafelen. Overal in de geschiedenis wordt aangetoond dat samen eten sterke verbindingen creëert. Deze verbindende kracht geven we een plaats in de organisatie. Met een tas verse soep of een maaltijd, leren mensen elkaar kennen en wordt er tijd gemaakt om met elkaar te praten.

Elke maandag wordt er 15 liter verse soep gemaakt door 2 doelgroepvrijwilligers. De soep wordt uitgeschonken tijdens de middagpauze, zodat alle vrijwilligers op krachten kunnen komen voor een tweede dagdeel. Elke dinsdag maken 2 vrijwilligers taart of gebak. Dit lekkers wordt op woensdagvoormiddag uitgedeeld in het onthaal aan alle vrijwilligers en klanten.

Elke tweede en vierde woensdag van de maand kookt iemand van de doelgroep een maaltijd voor 30 personen. De kok beslist zelf wat er op tafel komt. Op deze manier passeert de hele wereldkeuken op de tafel van Filet Divers. Mee tafelen kan aan democratische prijzen: klanten van de winkel betalen €2, personen die geen klant zijn betalen €5. Er wordt ook altijd soep of dessert voorzien. In 2017 werd er 444 keer aangeschoven aan onze tafel.

Naast het normale beloop van het Kookproject, worden de vrijwilligers ook aangesproken om te koken bij speciale evenementen van Filet Divers, zoals de Open Poort Dag of de première van de film "Thuis in Antwerpen".

Datum	Activiteit	Aantal
Tweede en vierde woensdag van de maand	Maaltijd	30
Elke maandag	Soep voor het onthaal	20
Elke dinsdag	Gebak voor klanten Sociale Kruidenier op woensdag	40
16/01/2017	Vrijwilligerscafé	67
7/02/2017	Grote Kuisdag van de keuken	4
22/02/2017	Koken voor vergadering uitstappenteam	5
6/03/2017	Lunch Cigna	25
29/04/2017	Koekjes voor Gastvrij Antwerpen	71
14/05/2017	Picknick Samen Inburgeren	36
19/05/2017	WIJLAND Volckxkeuken	44
7/06/2017	Ontbijt Cigna	40
21/06/2017	Open Poort Dag	340
25/08/2017	Pannenkoekenbak voor vrijwilligersfeest	35
21/09/2017	Première 'Thuis in Antwerpen'	225
28/09/2017	Filet Divers Werkt! kookt voor Groot Familie	80
9/10/2017	Lunch Cigna	25
18/10/2017	Ontbijt Cigna	40
17/11/2017	Vrijwilligersfeest	80
24/11/2017	Opruim Keuken	3

1.2.1.9 Samen Inburgeren

Samen Inburgeren is een duomethodiek waarbij we anderstalige nieuwkomers (inburgeraar) koppelen aan iemand die sterk is in de Nederlandse taal en thuis is in Antwerpen (coach). Een duo gaat minstens 2 keer per maand samen op stap. Zo wordt er een taal oefenkans gecreëerd voor de anderstalige en is het een kans om het netwerk van de anderstalige te vergroten.

Samen Inburgeren organiseren we in Filet Divers omdat we merken dat veel anderstaligen geen Nederlands sprekende personen in hun eigen kringen hebben. Veel mensen ervaren vormen van eenzaamheid of kunnen de taal (die ze leren op school of in conversatiegroepen) nergens gebruiken. De nood van inburgeraars aan coaches is groot: enkel door Nederlands te horen en te spreken, hebben ze het gevoel dat ze de taal onder de knie krijgen. Ook raken inburgeraars wegwijs in onze samenleving en stad, waardoor ze gemakkelijker een "thuis" vinden.

In 2017 hebben we 51 nieuwe coaches en 51 nieuwe inburgeraars aangetrokken. Inburgeraars komen met ons in contact via mond-aan-mond reclame, interne toestroom, Atlas en Open School. Er is een grote toestroom aan inburgeraars.

Het vinden van geschikte coaches is een blijvende zoektocht. Dit maakt dat we deelnamen aan de ikVRIJWILLIGbeurs (4/03), de cultuurmarkt van Antwerpen (27/8), de wervingsavond Samen Inburgeren (5/9) en een interview hadden voor de Gazet van Zurenburg (30/8).

Om wachtlijsten binnen de perken te houden, is er een profiel uitgeschreven voor nieuwe kandidaten. Inburgeraars zijn volwassenen (+18 jaar) die wettige verblijfsdocumenten hebben en maximaal 5 jaar in België wonen.

Het is belangrijk dat ze vrijwillig in dit project instappen en dat ze woonachtig zijn in groot Antwerpen (Antwerpen, Berchem, Hoboken, Deurne, Kiel, Linkeroever, Merksem, Borgerhout). Ook van coaches verwachten we dat ze +18 jaar zijn, woonachtig in de provincie Antwerpen, goed Nederlands spreken, en enig ondernemingszin hebben. Ook voor hen mag Samen Inburgeren geen verplicht vrijwilligerswerk zijn.

Naast het uitwerken van functieprofielen, hanteren we sinds dit jaar de maatregel dat er maximaal 10 inburgeraars "in wacht" mogen staan. Indien kandidaten zich melden als er 10 inburgeraars wachtende zijn, noteren we zijn gegevens en contacteren we hen terug als we inburgeraars hebben gekoppeld aan coaches.

Actieve duo's worden opgevolgd door mail en telefoonverkeer. We vragen actief naar feedback en wijzen hen op onze bereikbaarheid. In 2017 begon en stopte een opvolgingsvrijwilliger die wekelijks miltjes de deur uitstuurde. Daarnaast organiseerden we 2 duobijeenkomsten, waarop respectievelijk 65 (1/2) en 44 (19/10) deelnemers aanwezig waren. In Park Spoor Noord werd er een gemeenschapsvormende groepsactiviteit georganiseerd waarbij 36 deelnemers aanwezig waren (14/05). Deze georganiseerde momenten zorgen ervoor dat actieve duo's elkaar leren kennen en tips kunnen uitwisselen. Bovendien is het voor het coördinerende team een belangrijke bron van informatie over hoe duo's bezig zijn en welke struikelblokken ze ervaren.

We zijn van start gegaan met het afnemen van afrondgesprekken. Duo's die 1 jaar of langer in werking zijn, worden uitgenodigd om op gesprek te komen in Filet Divers. We bevragen hoe ze het traject hebben ervaren, of er vooruitgang is geboekt in het spreken van Nederlands en wat de plannen zijn voor de toekomst. In 2017 hebben 8 duo's deelgenomen aan een afrondgesprek.

We namen ook deel aan de tendering van de Stad Antwerpen rond het project van inburgercoaches. Ondanks een goede score grepen we toch naast de toekenning. Een jammere zaak. Het lijkt ons voor de toekomst ook zinvoller om het beschikbare budget van de Stad in te zetten over de verschillende initiatieven in de stad. Hierdoor ontstaat er een grotere samenwerking en dynamiek.

1.2.1.10 Filet Divers Sport

Mensen aansporen om meer te bewegen is belangrijk. Ook voor mensen in armoede en nieuwkomers is dit een belangrijk aandachtspunt. Mensen hiertoe aanzetten, drempels wegnemen, hen enthousiasmeren om in beweging te komen, dat is het doel van Filet Divers Sport! Er wordt ingezet op eenvoudige bewegingsactiviteiten zoals zwemmen en fitnessen. In 2017 waren er 252 deelnames aan de fitness en 72 aan het zwemmen.

Er werd ook meegewerkt aan SportPret met 56 deelnames. SportPret is een organisatie gerund door jonge sportmonitoren. Zij organiseren sportactiviteiten voor maatschappelijk kwetsbare jonge kinderen (3-9 jaar). Zij geven deze kinderen de kans om meer te bewegen en zich uit te leven. Sport en pret staan centraal en de laagdrempelige sportdagen gaan door tijdens de vakanties en naschoolse opvang in 2 scholen. SportPret werkt samen met een aantal organisaties die met maatschappelijk kwetsbare kinderen in aanraking komen, dus vindplaatsgericht. Zo kan Filet Divers kinderen inschrijven voor de sportdagen.

1.2.1.11 Groepswerk

Het groepswerk van Filet Divers valt onder het luik van de organisatie als vereniging waar mensen in armoede het woord nemen.

Een vereniging werkt volgens 6 criteria

1. Armen verenigen
2. Armen het woord geven
3. Werken aan maatschappelijke emancipatie
4. Werken aan maatschappelijke structuren
5. Dialoog en vorming
6. Armen blijven zoeken

In 2017 werd het groepswerk, net als vorig jaar onderverdeeld in 4 deelwerkingen.

Met de MEZOPA-groep kwamen 15 deelnemers in precair verblijf bij elkaar. De groep startte dit jaar met een themawerking en behandelde het thema "toegang tot gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf in Antwerpen". Gesprek met relevante partners (OCMW Antwerpen, KAVA, UA) werd opgestart. Hiernaast bleef de groep ook inzetten op het onderhouden van de contacten met andere werkingen voor mensen zonder wettig verblijf in het Vlaamse land.

Met de bezoekersgroep werd er een proces gestart om meer mensen in armoede te betrekken bij de besluitvorming binnen de eigen organisatie op beleidsniveau. De eerste stappen om te werken naar meer inspraak voor doelgroep binnen de organisatie zijn gezet, 10 mensen namen hieraan deel.

In de themagroep worden onderwerpen behandeld die mensen in armoede als precair ervaren. Er werd het hele jaar gewerkt rond het thema "thuis in Antwerpen?". De themagroep zorgde voor de voeding voor het filmproject (zie onder). Hiernaast werkte de groep aan een vorming "gekleurde armoede" (Open School, april 2017), 14 mensen in armoede namen deel aan deze werking.

De verhalenvanger wil de ervaringen van mensen vangen via beeld en klank. In 2017 realiseerden ze het filmproject "thuis in Antwerpen?", dit in samenwerking met de themagroep en gefinancierd door de burgerbegroting. De film werd intussen op meerdere plaatsen vertoond (Dageraadplaats, Atlas, Karel de Grote Hogeschool). Naast het filmproject namen dit jaar ook mensen uit de werking deel aan het project WIJLAND van de Verhalenwerf, waar vertellers uit verschillende landen met hun verhalen bruggen bouwen tussen culturen. Zij deden 5 openbare vertelmomenten in 2017. In totaal namen 19 mensen in armoede deel aan deze projecten. Op de website van Filet Divers verschijnen de afgewerkte stukjes.

De grootste uitdaging voor het groepswerk zal zijn om in 2019 de groepen van voldoende nieuwe mensen in armoede te voorzien. Door voldoende voeling met het groepswerk te creëren bij de andere projecten en in het onthaal, door in te zetten op zichtbaarheid etc. Verder zullen we moeten trachten om diegenen die nu deelnemen vanuit en via de werking voldoende te motiveren om te blijven deelnemen. Dit is niet steeds evident o.a. omwille van zeer wisselende presentie van de deelnemers. Diegenen die vaak komen, hebben bijgevolg ook vaak veel taaklast.

1.2.1.11.1 Themagroep

Voor de planning, uitwerking en uitvoering van de themagroep is er een samenwerking met Vormingplus Antwerpen. Een medewerker van Vormingplus investeert een halve werkdag per week in deze werking. De themagroep heeft tweewekelijks een sessie op Filet Divers van een halve dag, met uitzondering van de schoolvakanties.

Bijeenkomsten op 17/1, 31/1, 14/2, 21/2, 7/3, 21/3, 28/3, 4/4, 18/4, 2/5, 16/5, 30/5, 13/6, 5/9, 19/9, 3/10, 17/10 en 14/11.

In 2016 startte de groep met het thema "thuis in Antwerpen?". In 2017 werd specifiek gekeken naar het netwerk van mensen met migratiegeschiedenis. Daarin praatten we met de groep over het belang van een netwerk voor mensen met een migratieverleden voor het uitbouwen van hun leven in België, hoe dit netwerk op te bouwen en de drempels die mensen hierbij ervaren. Een netwerk hebben is voor mensen in armoede één van de meest succesvolle factoren om uit de armoedesituatie te geraken.

De themagroep zetten in 2017, na een goed jaar werken rond inhoud, groepsvorming e.d. ook intensief in op de pijlers "dialogoog en vorming".

- De themagroep gaf zijn eerste armoedevorming
Op vraag van Open School Antwerpen gaven we een vorming gekleurde armoede. We deelden hen onze kijk op (gekleurde) armoede aan de hand van kaders en getuigenissen. Samen met de lesgevers van Open School zochten we naar manieren waarop zij in hun dagdagelijkse praktijk versterkend kunnen werken en omgaan met met leerlingen in armoede.
De hele themagroep deed de intensieve voorbereiding mee: bekijken en bespreken van armoede-kaders. De hele groep deelde (schoolse) ervaringen. We zochten naar wat we als groep wilden vertellen. De vorming werd door 3 groepsleden meegegeven.
- Publieksmoment Dageraadplaats
De output van de sessies "thuis in Antwerpen?" werd in 2017 gebruikt om het filmproject "thuis in Antwerpen?" te voeden (cfr: Verhalenvanger). Op 21/9/2017 werd een groot toonmoment georganiseerd op de Dageraadplaats te Antwerpen. De deelnemers uit de themagroep deelden hier hun ervaring en hun signaal met burens en geïnteresseerden. Een 190-tal mensen kwamen kijken naar de film die werd gevolgd door een toespraak van iemand uit de groep die het waarom en het belang van de filmboodschap uitlegt aan het publiek. De meerderheid van de kijkers maakte nadien een praatje met één van de groepsleden over hoe je ergens thuis te voelen bij een hapje en een drankje.

De film "thuis in Antwerpen?" kan bekeken worden op de website van Bond zonder naam en Filet Divers vzw.

- Deelname aan Gastvrij Antwerpen
Herhaling van het concept dat we deden op de Dageraadplaats (filmvertoning, korte getuigenis van een groepslid, praatjes maken nadien), 120 mensen kwamen kijken naar de film.
- Soiree migree
Een varietéavond vol grenzeloos talen, georganiseerd door Atlas. Vertoning van de film "thuis in Antwerpen?" met nadien een interview met 2 mensen uit de themagroep, 95 toeschouwers waren aanwezig.
- Getuigenissen migratieverhaal
Iemand uit de groep getuigde op verschillende momenten over haar migratie. Hoe was de situatie en haar leven in land van herkomst? Wat bracht haar tot vluchten? Hoe is dat verlopen? Hoe ervaaarde zij het om hier in België aan te komen en een nieuw leven op te bouwen? (o.a. voor studenten Sociaal Werk aan Plantijn Hogeschool, een 200-tal studenten; op Gastvrij Antwerpen, een 20-tal personen).
- Tot slot zijn er nog andere vragen waaraan de groep besloot mee te werken
 - Deelname aan het onderzoek "Modellen en kritische succesfactoren voor persoonlijke netwerkversterking bij mensen in armoede". Een onderzoek van het kenniscentrum hoger in stituuat gezinswetenschappen, in opdracht van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Er namen 4 deelnemers van de themagroep deel aan de focusgroepen voor dit onderzoek.

- o De themagroep schreef mee aan de Convenant van de Antwerpse verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen. Deze wordt aan de politieke partijen bezorgd met onze adviezen en vragen voor partijprogramma's voor de verkiezingen in 2018.
- o Deelname aan de forumdag lokaal beleid, van het netwerk tegen armoede. In de namiddag van deze forumdag werkten de Antwerpse verenigingen verder aan deze convenant.
- o Uitwerken rondleidingen op Filet Divers: groep bekijkt hoe rondleidingen meer vormend kunnen zijn: Wat willen we vertellen over armoede, over ons? Hoe kunnen we mensen in armoede het woord geven tijdens een rondleiding?

14 mensen namen deel aan de themagroep "thuis in Antwerpen?"

In 2017 had de themagroep "thuis in Antwerpen?" 19 bijeenkomsten of activiteiten.

In 2018 zal de themagroep nog even verder toeren met de film, en blijvend inzetten op vorming, sensibilisering en dialoog. We zullen ook samen moeten bekijken met welke (nieuwe) thema's we verder gaan. Tot slot zal de uitdaging erin blijven bestaan om voldoende mensen te vinden die de groep kunnen versterken.

1.2.1.11.2 Bezoekersgroep

In de huidige werking bereiken we als organisatie uiteraard veel mensen in armoede. Velen van deze worden naast klant of bezoeker ook vrijwilliger binnen de organisatie. Zij participeren dus in uitvoerende activiteiten en krijgen soms ook al een stem in het vormgeven van deze deelprojecten. Echter, op vlak van stuurgroepen en besluitvorming op beleidsniveau lukt dit moeilijker. Als vereniging waar mensen in armoede het woord nemen, willen we hieraan werken. De bezoekersgroep wil een opstap zijn hierin.

Eind 2016 werd gestart met een bezoekersgroep. Dit is een groep bestaande uit klanten en mensen in armoede die deelnemen aan de projecten van Filet Divers, die interesse hebben om mee na te denken over de werking van de organisatie.

Elke bijeenkomst wordt de groep geïnformeerd over de nieuwtjes binnen de organisatie. Ze krijgen uitleg over de deelprojecten en waarom ze werken zoals ze werken. Ze brengen zelf spontaan ervaringen aan en geven feedback over (projecten van) Filet Divers. En tot slot krijgen ze regelmatig vragen voorgeschied van collega's over hun projecten binnen Filet Divers.

De ervaringen en feedback van de bezoekersgroep wordt steeds met de collega's gedeeld. De output van deze bijeenkomst is vooralsnog beperkt, de groep heeft inspraak, er wordt naar hen geluisterd, dit vooral op een consulterende manier. 10 mensen namen deel aan de bezoekersgroep.

In 2017 kwam deze groep 5 keer samen (10/1, 28/3, 31/5, 12/9 en 21/11)

In 2018 worden opnieuw 5 bijeenkomsten gepland voor de bezoekersgroep. We zullen ook proberen actiever aanwezig te zijn in het onthaal. De uitdaging van deze werking is om enerzijds de ervaring van inspraak in de organisatie breed ingang te doen vinden en anderzijds om wat participatie betreft de juiste mensen op de juiste plaats te krijgen. Het doel is dan ook om de loop van de volgende jaren met enkele mensen de sprong te wagen van inspraak, evaluatie en ideeën naar echte beleidsparticipatie. Om dit geheel goed te doen draaien is er een langetermijnvisie nodig waarin we stap voor stap zullen moeten werken, zowel met bezoekers van Filet Divers als met vrijwilligers en werknemers.

1.2.1.11.3 MEZOPA

MEZOPA staat voor "Mensen zonder Papieren Antwerpen" en is een groepswerking van, voor en met mensen in precair verblijf. Zij gaan de dialoog aan met de samenleving over hun aanwezigheid, hun positie in deze maatschappij en de grondrechten die men heeft.

De deelnemers van de MEZOPA-groep zijn waardige deelnemers binnen de werking; hun inbreng is waardevol en zal gebruikt worden om representatiewerk te doen voor een grotere groep mensen zonder papieren in het Antwerpse.

MEZOPA

- wilt een groep van lotgenoten en medestanders vormen
- wilt ervaringen delen
- biedt juiste informatie aan de deelnemers
- gaat in dialoog
- bouwt aan diverse netwerken voor mensen in precair verblijf
- houdt mensen in precair verblijf actief

In 2017 werkte de MEZOPA-groep vooral rond het thema dringende medische hulp voor mensen zonder wettig verblijf. De groep kreeg informatie. Door het delen van ervaringen probeerden we de grootste drempels in kaart te brengen en oplossingen te zoeken.

Bijeenkomsten op 28/3, 25/4, 9/6, 28/6, 1/8, 13/10 en 15/12.

We werken mee aan

- Een doctoraatsstudie inzake de (on)toegankelijkheid van het sociale bijstandsrecht voor kwetsbare burgers (Margot Van Leuvenhaeghe, UA, faculteit Rechten). Eén aspect dat in deze studie belicht wordt, is de dringende medische hulp aan mensen zonder wettig verblijf. De onderzoekster maakte kennis met de groep, deelde haar expertise en kreeg dankzij de groep voeling met de praktijk en input voor de studie. Ze volgde meerdere sessies en nam ook deel aan de dialoogtafel (zie onder).
- Dialoogtafels op de dag van verzet tegen armoede op 17 oktober 2017
Dit jaar met focus op de gezondheidskloof: "gezondheid verdraagt geen uitstel". Op Antwerps niveau werd er naar aanleiding van deze dag een "dialoogdag gezondheid" georganiseerd. Filet Divers engageerde zich met de MEZOPA-werking om een dialoogtafel rond dringende medische hulp te doen, 3 mensen uit de groep gingen de dialoog aan met relevante partners (OCMW Antwerpen, Wijkgezondheidscentrum Zuidrand, Wijkgezondheidscentrum 't Spoor, de Koninklijke Apothekersvereniging Antwerpen (KAVA), Dokters van de Wereld, Netwerk Tegen Armoede, Atlas, UA) om hun voornaamste knelpunten te bespreken en de openheid naar samenwerking ter verbetering af te toetsen. Voorbereiding op 19/9, 26/9 en 11/10.

Dit was een constructieve dialoog, die de openheid creëerde om hierrond verder (samen) te werken in 2018.

- Campagnes en opiniestukken naar aanleiding van de dag van Verzet Tegen Armoede
2 groepsleden gaven een getuigenis voor de campagne van het Netwerk Tegen Armoede. Een groepslid gaf een getuigenis dat toegevoegd werd aan voor een opiniestuk rond dringende medische hulp van van Bond zonder Naam.
- Positieve reacties en vraag naar verderzetting na dialoogtafel
Vanuit OCMW Antwerpen, Sociaal Centrum Plein wordt de vraag naar duidelijke informatie en meer helderheid over hun werking onderkend.

Zij nodigden na de dialoogtafel medewerkers van Filet Divers uit voor een infosessie. Zeggen open te staan, hierrond acties te nemen ook naar doelgroep en of hierover met de MEZOPA-groep in dialoog te gaan. Meerdere partners op de dialoogdag verklaarden nadien om te bekijken wat zij kunnen bijdragen om de situatie te verbeteren.

Er zullen gesprekken opgestart worden met KAVA. Dokters van de Wereld Antwerpen en Atlas willen de opmaak van goede infobrochures voor de doelgroep mee ondersteunen.

- Deelname denk en netwerkdag Dokters van de Wereld: “toegankelijke, integrale en kwalitatieve gezondheidszorg voor iedereen in Antwerpen” (27/10/2017). 3 mensen uit de MEZOPA-groep namen deel aan deze dag, en gingen in de namiddag ook in dialoog met aanwezigen.
- Met de MEZOPA-groep bouwen we aan netwerken, ook onder lotgenoten
We ontmoeten andere werkingen voor mensen zonder papieren. Zo gingen we op bezoek bij Samen Divers te Oostende op 28/6. We waren aanwezig op de vertoning en nabespreking van de Film “Le parti du rêve de logement” gemaakt door de groep alarm over de woonproblematiek in Brussel, o.a. ook voor mensen zonder papieren. (Karel de Grote Hogeschool op 15/12).
- Eind 2016 werd een MEZOPA-stuurgroep opgericht
De MezopA groep genereerde verschillende verwachtingen, bij deelnemers, aangesloten vrijwilligers, binnen de eigen organisatie, maar ook bij externe partners. Om dit wat af te bakenen en daarna ook te bewaken, maar ook om de werking te versterken en de solidariteit rondom deze groep te vergroten kwam er de MezopA stuurgroep. Hierin zijn Bond zonder Naam, Filet Divers, Atlas en enkele vrijwilligers vertegenwoordigd. Eind 2017 werd de stuurgroep tijdelijk uitgebreid ook Dokters van de Wereld en een specialiste van Atlas n.a.v. het thema dringende medische hulp. De stuurgroep zal zijn rol blijven opnemen in 2018. Hij komt een 3-tal keer samen in een werkjaar (8/3, 3/5 en 28/11).

De MEZOPA-werking deed in 2017 13 bijeenkomsten of activiteiten en heeft een betrokkenheid van 15 mensen zonder papieren. De bijeenkomsten liggen niet vast en worden tot heden niet vooraf voor een langere periode ingepland. Dit heeft als voordeel dat we flexibel kunnen inspelen op een vraag of situatie. Deze groep heeft, minder dan de andere groepen van het groepswerk, last van een instroom. Wel ervaren we hier een grotere uitdaging om groepsleden mee te krijgen in de missie en visie van de groep. Daarnaast blijft het in 2017 ook zoeken naar hoe en waarop we best inzetten om als groep een verschil te maken in de samenleving.

1.2.1.11.4 De Verhalenvanger

In het project Verhalenvanger worden mensen in armoede uitgenodigd om op een creatieve manier het woord te nemen, of nodigen we creatieve zielen uit om in Filet Divers verhalen te “vangen”. Met onze verhalen willen we sensibiliseren, verbinden en de dialoog met de samenleving aangaan.

- In 2017 was het filmproject “thuis in Antwerpen?” het grootste project in de Verhalenvanger. Onder begeleiding van de professionele filmmaker Stephane Kaas, en met inbreng van de themagroep, werkten 9 mensen in armoede mee aan een film over migratie en thuisvoelen. Mensen werken mee aan de idee, de uitwerking (wat brengen we, hoe doen we dat, wie gaat in beeld komen), maar ook aan het praktisch en technische luik (filmen decors, monteren, muziek).

Bijeenkomsten op 9/01, 30/01, 13/02, 20/02, 6/03, 20/03, 24/04, 8/05, 22/05, 29/05, 6/6, 12/06, 27/6, 7/08, 5/09 en 20/11/2017.

Een vrijwilliger uit de werking kwam met het idee om de muziek voor de film ook zelf te maken met mensen in armoede. Ze deden 15 bijeenkomsten, maar dit initiatief werd uiteindelijk vroegtijdig stopgezet omwille van te weinig deelnemers. We kunnen besluiten dat het echt noodzakelijk is om deze initiatieven van een sociaal en ondersteunend luik te voorzien. Het eenmalig werven in het onthaal en dan kijken wat hieruit groeit is niet voldoende. De filmploeg is wel nog mee naar een studio gegaan om een live muziekopname te doen en te filmen met de vrijwilliger.

Eén persoon in armoede vertegenwoordigde het filmproject op een netwerkdag van DEMOS (16/6) waar we als organisatie mee getuigden in een workshop "van over naar met: mensen in armoede maken vrije tijd" "van burgerbudget naar co-creatie".

De film werd vertoond op een groot toonmoment op de Dageraadplaats te Antwerpen en reisde nadien ook al rond (zie boven: Themagroep). Hij is te zien op de website van Filet Divers (<http://www.filetdivers.be/nl/wat-doen-we/119/samen-inburgeren>) en Bond zonder Naam. (<https://www.bzn.be/nl/kansen-creeren/1217/verschillen-verbinden>)

We ontvingen vragen om de film te mogen afspelen in de lessen van de hogeschool (zowel Karel de Grote als AP). En, tot slot, zal hij ook in de toekomst gebruikt worden bij vormingen en dialoogmomenten van de themagroep.

In totaal werkten 9 mensen in armoede mee in dit filmproject, dat 17 bijeenkomsten had tussen januari en september 2017.

- Verhalenproject WIJLAND

In dit project bouwen vertellers uit verschillende landen met hun verhalen bruggen tussen culturen. Het project wordt getrokken door Verhalenwerf vzw, en hiervoor gingen ze een samenwerking aan met Filet Divers, Immigrantist en FMDO. Filet Divers leverde voor dit project 6 vertellers en was host van één van de 5 openbare vertelmomenten in 2017 (30/1, 11/2, 24/2, 11/3 en 29/3). Er was een Verhalensalon op 8/2, een Vertelmoment en Volckxkeuken op 19/5, een Vertelmoment op 15/9 en een Slotbijeenkomst op 16/12.

- Foto's "thuis"

Myriam Vertenten, stadsfotografe, portretteerde verschillende mensen uit de werking voor haar foto-project "thuis". Ze vroeg zich af waar mensen met migratieverhaal zich thuis voelen en ging bij hen op bezoek. Ze werkt aan een eigen fotoboek, momenteel zijn enkele van de portretten opgenomen in het fotoboek uitgegeven door de stad, en hangen er ook twee portretten in de expo van het MAS.

1.2.1.12 Uitstappen

Cultuur en vrijetijdsbesteding is een basisrecht voor iedereen in onze samenleving. Toch zien we dat personen in armoede veel drempels ervaren tot de deelname aan cultuur of vrijetijd. Dit heeft meerdere oorzaken: vrijetijdsbesteding kost geld, personen in armoede ervaren statusverlegenheid (= het niet weten hoe te gedragen in bepaalde situaties), ze weten niet wat er te beleven valt en waar ze aan cultuur en vrije tijd kunnen doen etc. Filet Divers speelt hierop in door maandelijks een uitstap te organiseren. Hierbij zorgen we ervoor dat het merendeels van de uitstappen gezinsvriendelijk is. Een team van 5 vrijwilligers (waarvan 2 doelgroepvrijwilligers) zorgde dit jaar voor 12 uitstappen, waardoor we 147 personen bereikten.

De agenda van 2017

Datum	Uitstap	Aantal deelnemers + begeleiding
07/01/2017	Chaplin de musical	25
23/02/2017	Duett Complet	10
23/02/2017	Vergadering uitstappenteam	4
19/03/2017	Kinderuniversiteit	4
06/04/2017	Cinema Roma	19
13/05/2017	Rivierenhof	32
29/07/2017	Sportopia	26
18/08/2017	Oostende/Waterperels te Lier (regenplan)	21
16/09/2017	Kathedraalconcert	15
01/10/2017	Theatervoorstelling Plock!	9
07/10/2017	Vergadering uitstappenteam	6
28/10/2017	Musical Roodkapje	15
01/11/2017	Muziekfestival Big Bang	18
03/12/2017	Toneelvoorstelling: De kleermaker van de Sint	6

1.2.1.13 Filet Divers Werkt

Filet Divers Werkt is een project dat ontstaan is vanuit de samenwerking tussen VDAB, Centrum Basiseducatie (CBE) en Filet Divers. VDAB stelde vast dat ze een bepaalde groep mensen zeer moeilijk kon toeleiden naar werk. Filet Divers merkte dat een deel van de mensen die bij haar over de vloer kwam moeilijk werk vond, vaak ervaren zij zoveel sociale randproblemen dat het moeilijk is werk te zoeken, vinden en/of houden. Zowel VDAB als Filet Divers ontdekten dat oog voor deze problematieken noodzakelijk is in de zoektocht naar werk.

Bovenop deze armoedeproblematiek werken we bij Filet Divers Werkt met mensen van niet Belgische origine die problemen ervaren met het verwerven van de Nederlandse taal. Mensen die erg traag de Nederlandse taal verwerven (traaglerenden) of mensen die na een aantal jaren niet slagen om een basis-niveau Nederlands te verwerven (uitgeleerden) vormen de doelgroep van dit project. Een heel aantal van deze mensen kan niet lezen en/of schrijven in hun moedertaal (analfabeet).

In Filet Divers komen 4 keer per week een 10-tal werkzoekenden samen die onder begeleiding van CBE hun Nederlands oefenen op een niet schoolse manier. Door samen dingen te doen vb. te koken, op (bedrijfs-)bezoek te gaan, te converseren, ... verbeteren ze hun Nederlands. In de lessen komen ook arbeidscompetenties aan bod. Hoe kan ik mezelf presenteren op een sollicitatiegesprek? Wat verwacht een Belgische werkgever van zijn werknemers? Welke arbeidsattitudes dien ik te hanteren?

De werkzoekenden in het traject hebben steeds een trajectbegeleider bij VDAB die met hem/haar stappen naar werk probeert te zetten. In Filet Divers hebben ze regelmatig contact met een POP-coach die samen met hen eventuele randproblemen probeert te detecteren en probeert te zoeken naar een oplossing zodat het hoofd vrijkomt om stappen naar werk te kunnen zetten.

Een trajectbegeleider van VDAB, de lesgevers van CBE en de POP-coach van Filet Divers hebben maandelijks een overleg waarop we de verschillende werkzoekenden in het traject bespreken. We bekijken welke stappen naar werk eventueel mogelijk zijn en koppelen onze bedenkingen ook steeds terug naar de werkzoekende in kwestie. Door deze samenwerking kan ieder vanuit zijn eigen expertise een inbreng doen die de werkzoekende ten goede komt. We werken niet langer naast elkaar maar met elkaar.

Ook als een werkzoekende uitstroomt zorgen we voor een warme overdracht, ook na uitstroom blijft Filet Divers Nazorg beschikbaar voor de uitgestroomde, zijn werkgever/begeleider/...

Sinds oktober 2014 ontvangen we middelen vanuit VDAB om dit project te realiseren. De doelstelling is om op een jaar tijd 25 à 30 werkzoekenden te laten doorstromen. Het doel van Filet Divers Werkt is om werkzoekenden opnieuw perspectief te bieden, hen opnieuw op het spoor te zetten richting werk.

Waar in 2014 het pilootproject nog zoekende was i.v.m. planning en uitvoering, wordt er in 2015 meer accent gelegd op voornamelijk "doe"-activiteiten met als doel de competenties, talenten en kwaliteiten te zoeken en te versterken bij onze deelnemers.

De enorme ervaring van onze lesgevers stelt ons via "doe"-activiteiten de competenties, talenten en kwaliteiten te zoeken en te versterken van onze deelnemers. In 2017 hebben we onze groeps-les-momenten verder uitgebouwd naar een functionele en geïntegreerde aanpak. Bovendien hebben we verder ingezet op kwalitatief maatwerk met oog naar de noden van iedere deelnemer via verschillende individuele trajectgesprekken en een beginnende zelfevaluatie kregen we een duidelijker kijk op welk werk deelnemers na uitstroom willen/kunnen doen

In 2016 hebben we er in tegenstelling met voorgaande jaren gestart met stages, in 2017 hebben we dit verder uitgebouwd en was onze doelstelling om alle deelnemers een stage aan te bieden. Via een beroepsverkennde stage, op het einde van het traject is er een terugkoppeling van kunnen en kennen.

Deze stage van 1 tot 3 weken is vaak is een extra werkervaring op de werkvloer, die kan vermeld worden in de CV, maar vooral een juist en realistisch beeld geeft van hun jobkeuze. Tijdens de stage die vooral FT wordt aangeboden, werken de deelnemers volgens het werkritme van de andere personeelsleden. Het vergt een grote inzet en flexibiliteit.

Ondanks een positieve en goede evaluatie van de stage biedt deze stage helaas geen rechtstreekse stap naar duurzame tewerkstelling. Het blijft beperkt tot extra ervaring, inzicht en kennis.

Ook het introduceren van een 1-daagse snuffelstage laat de deelnemers kennis maken met een mogelijk jobkeuze en de echte werkvloer. De begeleiding van Filet Divers krijgt via deze snuffelstage een klare kijk op de "werkcompetenties" van de deelnemer.

Wanneer we doorstroomresultaten bekijken in 2016-2017 moeten we vaststellen dat een doorstroom naar het NEC slechts sporadisch voorkomt, we zien vooral een doorstroom naar het SEC, opleiding en of vrijwilligerswerk.

De doorstroom naar het SEC vraagt niet alleen veel tijd in procedurestappen, maar er moet ook voldoende indiceringsmateriaal worden gevonden om dit dossier rond te krijgen. Wat resulteert dat onze mensen die doorstromen naar het SEC vaak na een positieve stage lang moeten wachten.

Wegens de aanhoudende besparingen zijn de plaatsen in de maatwerkbedrijven eerder beperkt. In het SEC is werk er voor veel meer mensen, maar ze kunnen wegens het te kort aan subsidies geen extra mensen aantrekken. Bovendien kampt de sector met een zeer beperkt verloop zodat er zelden plaatsen vrijkomen die dan kunnen worden ingevuld door nieuwe medewerkers.

Bovendien hopen we dat in 2018 de beloftes van politici waarheid worden en dat er tijd, ruimte en geld vrij gemaakt wordt om meer arbeidsplaatsen te creëren in de sociale economie (SEC).

Daarnaast blijven we hopen dat de werkgevers hun vacatures bijstellen en afstappen van te hoge (niet realistische en onnodige) jobgerelateerde en persoonsgebonden competenties betreffende jobs voor laaggeschoolde arbeiders. Zodat deze vacatures meer realistisch worden, meer toegankelijk en haalbaar voor onze doelgroep.

We maakten in 2016-2017 samen met onze deelnemers een LOG-Boek. Dit kleefboek met foto's, prenten en "eigen" tekeningen maakt het voor de lesgevers mogelijk om het "leerproces" naar werk duidelijk en zichtbaar te maken voor onze cursisten. Om belangrijke zaken te kunnen onthouden voor onze deelnemers is herhaling nodig. Dit LOG-boek leent zich uitstekend om regelmatig terug te blikken, maar is ook handig om nieuwe kandidaten een beeld te geven wat hen te wachten staat. Het LOG-boek werd ook gebruikt om nieuwe toeleiders VDAB-CBE-OCMW-CAW en andere te informeren en te overtuigen betreffende de waarde van het project Filet Divers Werkt.

Bovendien heeft elke deelnemer in het werkjaar 2016-2017 een persoonlijk kaftje. Per afgewerkte module wordt dit ingevuld samen met de cursist. Deze beginnende (zelf)evaluatie met de begeleider maakt het voor hen duidelijk zichtbaar wat zijn/haar sterke punten zijn en welke werkpunten waaraan nog verder moet worden aan gewerkt.

Het gesubsidieerd pilootproject Filet Divers Werkt kende een einde in oktober 2017. We hebben in de loop van de voorbije jaren kunnen aantonen dat er grote nood is aan zulk een initiatief, en dat het project een meerwaarde is voor elke deelnemer maar ook voor VDAB. VDAB heeft nieuwe middelen gezocht om een verderzetting mogelijk te maken. Filet Divers heeft opnieuw ingetekend voor het vervolgtraject en zal starten in januari 2018.

Overleg en samenwerking binnen Filet Divers Werkt in cijfers, zie volgende bladzijde.

Operationeel team, en de samenwerking bij te sturen en de deelnemers in het project te bespreken	2x	Operationeel overleg tussen VDAB, FD en CBE om het project
Stuurgroep = deelnemersoverleg	8x	Maandelijks overleg tussen VDAB, FD en CBE om onze deelnemers te bespreken en het project en de samenwerking bij te sturen
Individuele gesprekken, coaching gesprekken tussen coach FD en deelnemers en soms met lesgevers CBE	63x	Individuele gesprekken, opvolggesprekken, trajectgesprekken
Overleg met VDAB	6x	Overleg met VDAB over de samenwerking, signalisatie, andere
Overleg met CBE	11x	Overleg met CBE over samenwerking en planning
Opleiding Infosessie door VDAB, opleiding vorming OCMW Samenlevingsopbouw	5x	Infosessie door VDAB over, tewerkstellingsmaatregelen, doorstroom, indicering AMC, controle van de werkzoekende, het gebruik van het Nederlands op de werkvloer, nieuwe regelgeving, i.v.m. art. 60 TWE, het ABC van de arbeidsmarkt
Bezoek jobbeurs	1x	
Overleg met IVCA (Internationaal VrouwenCentrum Antwerpen)	1x	I.v.m. verderzetting – deelname nieuw projectoproep
Overleg met verschillende diensten zomerplanning	2x	Over mogelijke doe activiteiten voor cursisten
Overleg met werkgevers stagebezoek, overleg met WG, stage-bezoek, stage evaluatie	29x	Over mogelijke samenwerking, voorstelling van ons project, i.v.m. stage
Bezoek theater omkadering op zich nemen	1x	Grote “doe“-activiteit waar onze deelnemers actie de ganse Groot Familie
Cursus Kiezen bezoek van groep van VDAB aan FD en FDWerk	2x	Cursus rond lezen kiezen i.s.m. VDAB
Opleiding Atlas	1x	Tips: Nederlands vereenvoudigen – aanpassen voor de doelgroep
Bezoek Atlas	1x	Info over verschillende diensten binnen Atlas
Trajectwerking	15x	Verschillende contacten i.v.m. vrijwilligerswerk, opleidingen, juridische diensten, stadsdiensten, sociale diensten mutualiteiten, vakbonden,
In- en uitstroom gesprekken	18x	Samen met cursist en zijn TB van VDAB of OCMW om een warme overdracht te garanderen
Overleg met verschillende diensten nieuwe projectoproep	1x	Contact met verschillende interne en externe diensten i.v.m. verzetten + mogelijke mogelijke deelname aan nieuwe projectoproep VDAB
Nazorggesprekken	35x	Zelfs al zijn onze deelnemers uitgestroomd zij kunnen nog steeds terecht bij Filet Divers Werk i.v.m. wonen, huisvesting, advocatuur en werk
Extra rondleidingen en bezoek	3x	Extra rondleiding binnen Filet Divers met accent op o.a. studio Globo, Cera, BZN, andere

1.2.1.14 Filet Divers Talent

1.2.1.14.1 Projectbeschrijving

Filet Divers Talent is een project waarin de doelgroepmedewerkers opgevolgd worden in hun vrijwilligerswerktraject. Doelgroepmedewerkers zijn mensen uit de doelgroep (kansarme en kwetsbare mensen) die actief meewerken aan de projecten van Filet Divers.

Met dit project proberen wij de afstand die de doelgroepmedewerkers hebben tot de arbeidsmarkt in kaart te brengen en de nodige ondersteuning te geven in hun zoektocht en doorstroom naar een andere vorm van activering (trajectbegeleiding/opleiding/werk/ander vrijwilligerswerk).

De doelgroepmedewerkers worden gestimuleerd om bewust te zijn van hun competenties, talenten en hun mogelijkheden in de maatschappij. Tijdens het traject ontdekken, benoemen en versterken de deelnemers hun talenten en competenties. Op basis hiervan wordt er ondersteuning aangeboden en acties ondernomen richting mogelijke interne of externe doorstroom.

Er zijn 2 trajectmodellen voor 2 groepen doelgroepmedewerkers

1. Algemeen traject

Het programma bestaat uit een kennismakingsgesprek, opvolgings- en/of talentgesprek en een eindgesprek. De vrijwilligers kunnen ook deelnemen aan vormingssessies die aansluiten bij hun interesses.

2. Het traject "Talenteren"

In dit traject krijgen de deelnemers die een grote kans hebben op doorstroom een intensievere individuele begeleiding. Ze nemen ook deel aan vormingssessies rond opleidingen, diensten, werk zoeken en tewerkstelling, ... Ze bepalen mee de inhoud voor een aanbod op maat. Er worden ook computersessies gegeven met de focus op werk zoeken.

1.2.1.14.2 Kerntaken

Er zijn 4 kerntaken in dit project.

1.2.1.14.2.1 COACHING

- Opvolging en ondersteuning van doelgroepmedewerkers tijdens het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk.
Een goede begeleiding en ondersteuning aanbieden aan niet-activeerbare doelgroepmedewerkers in het ontwikkelen van hun competenties binnen de organisatie. Het in kaart brengen van competenties en talenten.
- De doelgroepmedewerkers bewust laten worden van hun talenten, deze verder helpen ontwikkelen en hun competenties helpen versterken door verschillende vormingen te organiseren en opvolgingsgesprekken uit te voeren.
- Het uitvoeren van het intensievere traject "Talenteren" en in het kader hiervan organiseren van vormingen met betrekking tot mogelijke doorstroom.
- Geschikte doelgroepmedewerkers aanspreken om deel te nemen aan het project Talenteren of in te stappen in een begeleidingstraject (algemeen traject).
- De doelgroepmedewerker doorverwijzen naar andere organisaties die beter afgestemd zijn op het profiel van de persoon (vb. jongerenwerkingen, aanbod voor hoog opgeleide nieuwkomers, trajectcoach van KOPA, ...)

1.2.1.14.2.2 VERSTERKING

- Werken aan het versterken van zelfbeeld en vergroten van zelfvertrouwen en eigenwaarde.
- Mensen het gevoel en de bevestiging geven dat ze, ondanks hun moeilijke situatie, een positieve bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.
- De competenties en talenten die bij de doelgroepmedewerkers tijdens hun traject naar voor zijn gekomen op een structurele manier (h)erkennen door een competentiedocument uit te reiken aan het einde van hun vrijwilligerswerk (Oscar).
- Wekelijks "Talent van de Week"-affiche opmaken en uithangen in het onthaal.
- De doelgroepmedewerkers motiveren om meer te participeren/deel te nemen aan verschillende activiteiten georganiseerd door Filet Divers.
- Ondersteuning bij problemen met betrekking tot randvoorwaarden indien de doelgroep medewerker geen klant is van de Sociale Dienst BZN en geen maatschappelijk assistent heeft die deze ondersteuning kan bieden.

1.2.1.14.2.3 DOORSTROOM

- Een goede begeleiding en coaching aanbieden aan activeerbare doelgroepmedewerkers in hun zoektocht naar een job, een opleiding, ander vrijwilligerswerk of een gespecialiseerde trajectbegeleiding.
- Samen met de doelgroepmedewerkers een gepast traject uitstippelen binnen en/of buiten de organisatie.
- De randvoorwaarden voor doorstroom in kaart brengen en samen met de doelgroepmedewerkers zoeken naar oplossingen voor knelpunten op dit vlak.
- Wekelijks nieuwe interessante vacatures uithangen in het onthaal en de mogelijkheid bieden om hulp te krijgen bij het solliciteren.
- Warme overdracht naar externe diensten zoals VDAB, OCMW, andere vrijwilligersorganisaties, ...
- Affiche met positief nieuws over doorstroom van doelgroepmedewerkers opmaken en uithangen in het onthaal.

1.2.1.14.2.4 VRIJWILLIGERSBEHEER

- Databeheer van alle kandidaat-vrijwilligers, actieve en niet meer actieve vrijwilligers.
- Het updaten van de vrijwilligerslijst i.s.m. de verschillende projectverantwoordelijken.
- Het 2x per jaar organiseren van een subteam "Doorstroom" om er samen met de collega's voor te zorgen dat zoveel mogelijk doelgroepmedewerkers de kans krijgen door te stromen.
- Intakegesprekken voeren met kandidaat-vrijwilligers (i.s.m. de projectverantwoordelijken die toelichting kunnen geven over het concrete werk en de beschikbare werkmomenten)
- Het matchen van kandidaat-vrijwilligers op basis van hun interesses, vaardigheden en de beschikbare posten
- Het uitvoeren van een kennismakingsgesprek en afrondingsgesprek.
- Het opmaken van een vrijwilligersattest.
- Het opstellen en up-to-date houden van een onthaalbrochure in eenvoudig Nederlands voor nieuwe vrijwilligers.
- De administratieve opvolging van dossiers van vrijwilligers die een vrijstelling moeten aanvragen bij de RVA of het Ziekenfonds en degenen die aan de slag zijn via Sociale Asctivering bij het OCMW.

1.2.1.14.3 Actoren in het project en taakomschrijving van de vrijwilligerscoach

De monitoring van dit project wordt uitgevoerd door de coördinator van Filet Divers en de projectcoördinator van het Servicepunt Vrijwilligerswerk Antwerpen.

Het project Filet Divers Talent is een deelproject van het basiswerk stad Antwerpen. Er zijn nog 2 andere organisaties die deelnemen aan dit project: EVA centrum Ekeren en IVCA Antwerpen. De 3 projectmedewerkers van dit project en de projectcoördinator van het Servicepunt Vrijwilligerswerk staan in contact met elkaar om verschillende thema's rond vrijwilligerswerk en coaching te bespreken.

De concrete uitvoering van het project binnen de organisatie gebeurt door de projectmedewerker, die als vrijwilligerscoach fungeert en de bovengenoemde kerntaken op zich neemt.

1.2.1.14.4 Resultaten

Er werkten in het jaar 2017 110 vrijwilligers mee aan de verschillende projecten van Filet Divers (uitgezonderd project Samen Inburgeren). Van dit totaal waren er 63 doelgroepmedewerkers. Deze mensen werden gecoacht door de vrijwilligerscoach. 15 van hen kregen een meer intensieve begeleiding op het vlak van ondersteuning naar mogelijke doorstroomacties.

Aantal gesprekken in 2017

- Intakegesprekken: 30
- Kennismakingsgesprekken: 52
- Coaching gesprekken: 35
- Talentgesprekken: 16

Aantal groepssessies in 2017

- Een reeks van 8 lessen rond werk, werk zoeken en digitaal solliciteren, arbeidsmarkt, ... (5/12/26 juli, 2/9/16/23/30 augustus)
- Een sessie rond RSZ en diensten (1 december)

Doorstroomacties in 2017

In 2017 zijn er 26 mensen extern doorgestroomd naar opleidingen/vrijwilligerswerk/werk/sociale tewerkstelling

- Sociale tewerkstelling: 5
- Werk: 8
- Extern vrijwilligerswerk: 6
- Opleiding: 7

1.2.1.14.5 Methodieken

1.2.1.14.5.1 Presentiebenadering

Met een basishouding van acceptatie heeft de vrijwilligerscoach in de eerste plaats oog en gevoel voor wat hier en nu nodig is.

In plaats van de nadruk op methodieken en procedures te leggen, gaat de presente coach uit van menslievende zorg, van er simpelweg te zijn voor de ander, zodat een vertrouwensrelatie wordt opgebouwd, de ander zich gezien en gehoord voelt en zich volwaardig mens voelt. Zo kan er beweging in de opbouwende richting ontstaan.

Door deze benadering zien de vrijwilligers hun eigen kracht weer en krijgen ze vertrouwen in de mogelijkheid om hun leven weer op een voor hen zinvolle manier in te vullen. Dat maakt ruimte voor wensen en verandering.

1.2.1.14.5.2 Bemiddeling

Een belangrijke taak van de coach is het bemiddelen tussen diensten en de doelgroepvrijwilligers, gericht op: opheldering, misverstanden vermijden of oplossen, conflicten oplossen, hervertalen naar begrijpbare taal, aanvullen van ontbrekende of onduidelijke informatie, kader geven rond beslissingen/te zetten stappen/... Vaak betreft het OCMW en de VDAB, maar ook diensten gerelateerd aan het aanpakken van randvoorwaarden om doorstroom mogelijk te maken (vb. halen van rijbewijs, financiële problemen oplossen, kinderopvang, inschrijving NT2-lessen, ...)

1.2.1.14.5.3 Netwerken en overleg

- De coach heeft in de loop van 2017 contact gehad met een verscheidenheid aan kanalen voor mogelijke externe doorstroom richting activering
- Andere vrijwilligersorganisaties
- Servicepunt Vrijwilligers Atlas en Dienst voor Vrijwilligerswerk OCMW (gaan binnenkort fusioneren)
- Opleidingscentra: CBE, CVO, STW, Werkvormm, Levanto, ...
- Werkgerelateerd: Werkvormm, VDAB, OCMW, specifieke projecten gericht op vluchtelingen (vb. Project AZO! voor kandidaat-ondernemers), Duo for a Job, Connect2Work, Mentor2Work, GTB/De Ploeg, Europees project Act in Time van AP Hogeschool, ...

Met al deze diensten zijn er goede samenwerkingservaringen rond opvolging en mogelijke doorstroom van vrijwilligers.

1.2.1.14.5.4 Talentcoaching

Competenties en talenten van de doelgroepmedewerkers worden in kaart gebracht d.m.v. intake- en coachinggesprekken en het gebruik van tools zoals: talentaffiche met vragen gericht op talenten, kaartjes met talenten en competenties voor tijdens de gesprekken, ... Tijdens de infosessies/gesprekken/vrijwilligerswerk worden de mensen aangesproken op wat ze kunnen en worden ze zo bewuster gemaakt om iets te doen met hun talenten. Dit helpt om hun zelfvertrouwen te verhogen en hun zelfbeeld te versterken. Op die manier kan er ook voor een betere opvolging naar interne of externe doorstroom op maat worden gezorgd.

1.2.1.14.5.5 POP en Oscar

Voor de 15 intensievere trajecten maakt de vrijwilligerscoach per medewerker een Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP), waarin de te zetten stappen en resultaten geregistreerd worden. Verder krijgt de vrijwilliger op het einde van zijn vrijwilligerswerk het competentiedocument Oscar waarin een overzicht van de competenties vermeld staat die ze geoefend en/of ontwikkeld hebben tijdens hun vrijwilligerswerk. Dit kan hen later helpen om competenties tijdens sollicitatiegesprekken beter te benoemen en verwoorden. Het online systeem Oscar werd eind 2017 stopgezet. We zullen toch een gelijkaardig document blijven uitreiken aan de doorstromende mensen die hier baat bij kunnen hebben.

1.2.1.14.5.6 Groepssessies

De coach organiseert en geeft sessies rond de arbeidsmarkt, werk zoeken, nodige digitale competenties gelinkt aan werk en werk zoeken. Deze werden in de zomer 2017 voor het eerst gegeven en waren een succes. De 14 deelnemers hebben de sessies als zinvol ervaren, hebben nieuwe termen leren kennen en hebben een beter zicht verworven op de arbeidsmarkt. Verder hebben sommigen voor het eerst een CV opgemaakt en leren versturen als bijlage in een mail.

Een reeks van 7 lessen zal herhaald worden in 2018, vermoedelijk met mensen uit de deelwerking Samen Inburgeren. Er wordt momenteel een lijst aangelegd van inburgeraars die werkzoekend zijn en dit extra aanbod kunnen gebruiken.

Het vinden van een geschikt moment om een groep samen te brengen is geen evidentie, zeker niet doorheen het schooljaar als de doelgroepmedewerkers bezig zijn met (taal)opleidingen, ander vrijwilligerswerk. Door de sessies zo aan te bieden dat ze zowel als pakket als als losse sessies kunnen gevolgd worden, maakt dat er telkens voldoende mensen aanwezig waren en de inhoud zinvol was voor iedereen (zowel degene die al van het begin erbij waren als degene die slechts 1 of enkele sessies volgden).

Verder is er op 1 december een vormingssessie rond het RSZ-systeem en de diensten (RVA, vakbond, OCMW, VDAB, ...) georganiseerd, die in 2018 herwerkt en opnieuw aangeboden zal worden.

1.2.1.14.5.7 Peer conformity

We merken dat groepsconformiteit een positief effect heeft als het gaat om het leren van elkaar. Mensen vergelijken zichzelf met anderen, kijken naar het gedrag van anderen en stemmen hun gedrag en meningen op die anderen af.

Het is dus interessant om voorbeelden van andere doelgroepvrijwilligers aan te halen en hen eventueel naar elkaar door te verwijzen voor informatie over hoe ze vb. iets geregeld of aangepakt hebben.

Daarom werd er in het najaar 2017 het positief belang van doorstroom benadrukt aan de hand van een affiche met positief nieuws rond doorstroom van doelgroepvrijwilligers (vb. werk gevonden, opleiding gestart, ander vrijwilligerswerk opgestart). Dit affiche wordt in het onthaal opgehangen, wat motiverend kan werken voor de anderen om ook concreter met de realisatie van hun eigen toekomstplannen bezig te zijn.

1.2.1.14.6 Evaluatie

1.2.1.14.6.1 Meerwaarde van dit project voor Filet Divers en de doelgroepmedewerkers

- Extra tijd voor een betere ondersteuning
Via een kennismakingsgesprek en opvolgingsgesprekken worden de doelgroepmedewerkers gestimuleerd om na te denken over hun toekomst en mogelijke groei buiten/binnen de organisatie.
- Meer zicht krijgen op de afstand die een doelgroepmedewerker heeft tot de arbeidsmarkt
Samen met de doelgroepmedewerkers wordt geregeld bekeken welke competenties kunnen versterkt worden, hoe hun kennis verbreed kan worden, hoe moeilijkheden rond randvoorwaarden kunnen weggewerkt worden, hoe aan hun werkpunten te werken.
- Het in kaart brengen van competenties en talenten
Door een beter zicht te krijgen op wat doelgroepmedewerkers kunnen, zorgen we voor een betere opvolging naar interne of externe doorstroom op maat.
- Het verhogen van participatie van mensen in armoede binnen en buiten de organisatie
Door de extra coaching die gegeven wordt, kunnen/willen doelgroepmedewerkers meer leren en deelnemen aan extra activiteiten. Dit leidt tot meer participatie en interesse in onze organisatie en tot meer inzet van de doelgroepmedewerkers. Hierdoor kan Filet Divers blijven bestaan. De grotere participatie bevordert ook de cohesie binnen de groep.

- De vrijwilligers waarderen onze aanpak, zeker de mensen die in het Talenteren-traject zitten. We ervaren zoals hierboven omschreven, een grotere verbondenheid met hun vrijwilligerswerk en de organisatie. Motivaties worden aangescherpt. Mensen zijn op een meer verantwoordelijke en bewuste wijze actief in hun vrijwilligerswerk en ook actiever gericht op mogelijke doorstroomacties.
- Het waarderen en belonen van de inzet en betrokkenheid van de doelgroepmedewerkers. Filet Divers vindt het belangrijk om de doelgroepmedewerkers te respecteren en te belonen voor hun inzet via attestering. Filet Divers reikt een vrijwilligersattest en/of Oscar uit aan de doelgroepmedewerkers die zich ingezet hebben voor de werking van Filet Divers.

1.2.1.14.6.2 Uitdagingen en belemmeringen

Het ontdekken van talenten is niet altijd evident. Niet bij iedereen gaat de ontdekkingstocht even snel. Bovendien speelt de moeilijke situatie die de vrijwilligers ervaren ook een rol, omdat ze zich meer focussen op het overleven en op wat ze niet kunnen doen/bereiken door structurele of moeilijk te overbruggen hindernissen (vb. gezondheidsproblemen, alleenstaande ouder, ...). Toch blijven we in functie van versterking expliciet aandacht besteden aan de zoektocht naar en het benoemen van talenten.

De mensen willen heel graag hun talenten inzetten en verder laten ontwikkelen, maar botsen op bepaalde problemen rond randvoorwaarden, zoals: intern (nog) geen aanbod op maat, te beperkt Nederlands om hun talent extern in te zetten, ... We blijven zoeken naar oplossingen op maat en blijven de vrijwilligers motiveren om aan hun Nederlands te werken (o.a. enkel Nederlands met hen praten en niet in een contacttaal, hen aanmoedigen dit ook met anderen in huis te doen, ...).

Ook bij de doorstroom naar opleidingen of (extern vrijwilligers)werk botsen ze vaak op problemen, waarvan de meest voorkomende de volgende zijn: mobiliteitsproblemen zoals geen rijbewijs, geen eigen wagen of fiets, geen heftruckattest, Nederlands nog te zwak, hoofddoek die de mogelijkheden beperkt. We promoten geregeld fietslessen en schrijven mensen in voor theorielessen rijbewijs bij Open School, we helpen ze zoeken naar een betaalbare tweedehandsfiets, we zoeken naar meer oefenkansen voor Nederlands, we gaan het gesprek aan over de hoofddoek, ...

Voor de groepsessies is het niet altijd evident om met de heterogeniteit van de deelnemers om te gaan op vlak van taal, achtergrond, scholingsgraad, ... De onstabiele situatie van een aantal doelgroepmedewerkers maakt dat ze niet altijd kunnen meedoen aan de lessen of aanwezig zijn voor een opvolgingsgesprek of afspraak. Het traject moet regelmatig aangepast worden en dit vergt extra aandacht, tijd en werk. Maar ondanks deze hindernissen blijven we geloven in de meerwaarde van een groepsaanbod en proberen dit aanbod zoveel mogelijk op maat aan te bieden.

Wanneer een deelwerking goed loopt, gaat men er alles aan doen om dit ook zo te houden. In die zin is het niet altijd evident om sterke doelgroepmedewerkers te laten doorstromen. Ook de doelgroepmedewerkers zelf zijn vaak verknocht aan 'hun plekje' en gaan deze niet gemakkelijk verlaten voor iets anders (intern of extern). Blijven brainstormen over oplossingen hiervoor via het subteam Doorstroom blijft belangrijk (zie verder).

1.2.1.14.7 Opportuniteiten voor 2018

- POP-tool
In 2018 zal in samenwerking met het Team Taal van Inburgering en Integratie een POP-tool op maat van Filet Divers ontwikkeld worden. Het gaat om kaarten met telkens een foto en 3 concrete niveauomschrijvingen van een competentie in eenvoudig Nederlands.

Via de POP-tool gaat er vooral ook kunnen gewerkt worden aan zelfregie-versterkende elementen: de vrijwilliger kan versterkt worden door inzicht in zijn eigen drijfveren en situatie (Op welke gebieden gaat het goed, Op welke gaat het niet zo goed?, Waar liggen mijn kracht en motivatie?, Hoe kan ik nog groeien in een bepaalde competentie?).

Het is niet de bedoeling dat we expliciet competentiegericht gaan werken met alle doelgroep-vrijwilligers. Het is aan de doelgroepvrijwilliger zélf om te bepalen of hij graag ondersteuning wil bij het ontwikkelen van bepaalde competenties. Er kan dan bijvoorbeeld concreet rond een 'werkpunt' gewerkt worden. Dit kan ook simpelweg het verbeteren van het Nederlands zijn, dat dan wel geëxpliciteerd kan worden als belangrijke competentie op weg naar meer participatie (intern en/of extern).

- Groepssessie Timemanagement
In 2018 zal een sessie rond Timemanagement gegeven worden om het belang van afspraken maken, nakomen en afbellen te benadrukken en te kaderen. We merken dat dit bij deze doelgroep niet altijd vanzelfsprekend is of verloopt.
- Intern aanbod op maat en interne doorstroommogelijkheden
Blijven focussen op nieuwe interne mogelijkheden op basis van de talenten en competenties van de vrijwilligers (vb. iets met kunst).

Om voldoende laagdrempelige vrijwilligersfuncties beschikbaar te hebben voor nieuwe kandidaat-vrijwilligers, willen we experimenteren met enkele mogelijke aanpakken.

Voorbeeld

- Een doorschuifstelsel tussen functies, met een meter- en peterschap waarbij de vrijwilligers elkaar in een nieuwe functie kunnen inwerken en elkaar nieuwe competenties kunnen aanleren. Daarmee verhogen ze ook tegelijk hun eigenwaarde.
- De invulling van laagdrempelige functies beperken in tijd en ervoor zorgen dat de vrijwilliger kan doorstromen naar een andere interne functie of naar externe mogelijkheden.
- Enz.
- Organiseren van een bedrijfsbezoek
Indien haalbaar een bedrijfsbezoek organiseren voor de deelnemers van het traject "Talenteren", om op die manier op een meer concrete manier kennis te maken met de arbeidsmarkt en bedrijfswereld.
- Meer samenwerking en doorstroom naar "Talent"
Meer samenwerken met het subteam van Servicepunt Vrijwilligers dat zich richt op anderstaligen en dat intensieve begeleiding kan bieden voor VW-werk op maat (hun aanbod: een infodag als introductie tot het vrijwilligerswerk + intensieve begeleiding op maat).

1.2.2 Medewerkers

1.2.2.1 Samenstelling

Medewerkers	
•	Onthaalmedewerker (gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap) 19u/week
•	Groepswerker (Vlaamse Gemeenschap) 6u/week
•	Samen Inburgeren (Delhaize) 24u/week
•	Sociale Kruidenier (Bond zonder Naam) 19u/week
•	Doelgroepmedewerkerscoach (Stad Antwerpen) 19u/week
•	Coördinatie (Bond zonder Naam) 35u/week
•	Sociale Dienst (Bond zonder Naam) 19u/week
•	Filet Divers Werkt (VDAB) 19u/week
•	Totaal 4,2 VTE

1.2.2.2 Teambijeenkomsten

Het team kwam maandelijks bijeen voor overleg (9/1, 13/2, 13/3, 10/4, 8/5, 12/6, 7/8, 9/10, 13/11, 11/12).

Op 21/2 stonden we stil bij het thema "doorstroom van doelgroepmedewerkers".

De planning 2017-2018 werd opgesteld op 27/6.

2. IN NETWERK GAAN

Veel (bijna alle) activiteiten die de dienst Sociale Projecten opzet, worden gedragen en ingebed in een netwerk. Het is immers door gedeelde kennis en ervaring dat een maximaal aan effect wordt bekomen.

2.1 VANUIT FILET DIVERS

2.1.1 Samenwerkingsverband als vzw

De samenstelling van de RVB van Filet Divers berust nog steeds op de band met de stichtende leden: De Loodsen vzw, CAW Antwerpen, het Protestants Sociaal Centrum, Bond Zonder Naam en verder Samenlevingsopbouw Antwerpen Stad en het platform van zelforganisaties. De Algemene Vergadering was op 24/4. De RVB kwam samen op 27/3 en 6/11.

2.1.2 Verbanden als erkende vereniging waar armen het woord nemen

Vanaf 2012 ontving Filet Divers middelen als erkende vereniging waar armen het woord nemen. Hiermee verbindt het project zich met het netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen op Vlaams en Antwerps vlak.

2.1.2.1 Op Antwerps Vlak

vzw STA-AN bundelt de erkende Antwerpse verenigingen waar armen het woord nemen. Dit zijn

- Recht op vzw
- Centrum Kauwenberg
- Open Huis
- Betonne jeugd
- Filet Divers
- Arm in Arm, samenlevingsopbouw

We werkten in 2017 op volgende momenten samen

- Coordinatorenoverleg op 25/1, 23/2, 24/4, 22/6, 28/9, 24/10 en 20/12
- Nieuwjaarsreceptie van STA-AN op 27/1
- Voorbereiding en deelname dag van verzet (12/1, 13/3, 18/5, 15/9)
- Werkersoverleg Vrije tijd (8/6 en 30/11)

Bij het werkersoverleg vrije tijd komen de werkrachten die het vrijetijdsaanbod in de organisaties vorm geven, samen om te bekijken waar er kruisbestuivingen mogelijk zijn en waar we elkaar kunnen ondersteunen. Er wordt kennis uitgewisseld (omtrent drempels) en hoe de verschillende organisaties hier op kunnen inspelen.

Er werd een armoedevorming uitgewerkt voor Antwerpse cultuurgevers, zodat zij kennis maken met armoededrempels en het interne beleid hierop kunnen aanpassen. We participeerden aan de vorming. Een doelgroepvrijwilliger van het uitstapenteam nam deel zodat zij in de toekomst dergelijke taken op zich kan nemen. De vorming ging door op dinsdag 7/3 en dinsdag 21/3.

Daarnaast nam STA-AN deel aan de burgerbegroting. Op 22/10 stemden de burgers dat er mobiele vrijetijdslokets komen in het district Antwerpen. We gaan hiermee aan de slag in 2018.

- Algemeen werkersoverleg (9/2, 23/3, 25/9, 6/11)
In het werkersoverleg komen de groepswerkers van de Antwerpse verenigingen samen om via overleg elkaars werking beter te leren kennen, om elkaar te versterken, om samenwerking tussen de verenigingen te bevorderen en om krachten te bundelen.
- Grote Samenkomst (9/5)
De groepswerkingen van de verschillende Antwerpse verenigingen komen samen om één themawerking van een vereniging te leren kennen en te versterken. Deze bijeenkomst had als thema de toegang tot de gezondheidszorg.

2.1.2.2 Op Vlaams Vlak

- Vlaams Netwerk tegen Armoede (9/6 interviews MZP in het kader van Dag van Verzet)
- Forumdag Lokaal Beleid (12/12)
- AV Netwerk Tegen Armoede (27/4 en 26/10)
- Overleg medewerker Netwerk Tegen Armoede rond "duurzame tewerkstelling" (29/3)

2.1.3 Verbanden als Sociale Kruidenier

2.1.3.1 Op Antwerps vlak

2.1.3.1.1 Toeleiding van klanten

Klanten kunnen terecht in de Sociale Kruidenier via toeleiding van diensten die op een professionele wijze kunnen nagaan of de persoon in nood verkeerd.

Volgende organisaties leiden mensen in armoede toe tot de Sociale Kruidenier

- Bond zonder Naam Sociale Dienst
- Open Huis
- De Loodsen
- Modem Noord en Deurne CAW Antwerpen
- Kind en Gezin
- Kraamvogel
- De Link
- Advies Centrum Migratie CAW Antwerpen
- X-tra
- Samenleven Deurne
- Woonbegeleiding L.O. CAW Antwerpen
- De Shelter
- Dokters van de Wereld
- Oude Helmstraat
- Wijkteam Noord
- Sociaal Wijkteam Oud-Borgerhout
- Woonbegeleiding L.O.
- Samenlevingsopbouw Antwerpen

2.1.3.1.2 Samenwerking met andere Sociale Kruideniers

We gingen in overleg met de andere Sociale Kruideniers in het Antwerpse op 18/1, 10/5 en 20/9

- Sociaal Winkelpunt
- 't Winkeltje Merksem

- Sociale Kruidenier Kiel
- EVA Solidariteit Ekeren
- Stad Antwerpen Dienst Samenleven

2.1.3.1.3 Samenwerking i.v.m. eerste leeftijdsmelk

Elk kwartaal is er een overleg tussen OCMW, Kind en Gezin, De Kraamvogel en Filet Divers/Sociale Kruidenier (3/7, 4/7, 31/10).

2.1.3.1.4 Aanbod gratis producten

Scholen Kalmthout-Heuvel en Xaveriuscollege Deurne
o Januari: 2 inzamelingen van voedsel en non-food

Bioboer Koningshooikt

- o Januari 2017: 20 bakken aardappelen en 2 bakken knolselder
- o Juli 2017: 15 bakken aardappelen en 10 bakjes rode biet
- o September 2017: ? bakken aardappelen, 5 bakjes rode biet en 10 bakken pompoen
- o Oktober 2017: 8 bakken savooi, 12 bakken pompoen, 11 bakken aardappelen en 8 bakjes rode biet

Gemeenschap uit Zeeland

- o Aardappelen, ajuin, rode biet, wortelen, pompoenen: grote hoeveelheden

Stad Antwerpen

- o Januari, april, juli, oktober: hoeveelheid vuilniszakken klein restafval en klein PMD per kwartaal, te verdelen met 3 andere Sociale Kruideniers van Antwerpen
- o Moeten gratis ter beschikking gesteld worden aan de klanten

2.1.3.1.5 Andere

- Levering gratis producten aan: C-dienst, Al Ikram, Sociale Kruidenier Kiel en EVA-centrum
- Klas op stap (www.klasopstap.be) overleg i.v.m. bezoeken aan BZN Kansenhuis (12/9)
- Komosie vzw i.v.m. voedseloverschotten Makro (15/5)
- Overleg St.-Vincentiusvereniging (25/10)
- Overleg wijkgezondheidscentrum De Regent i.v.m. toeleiding (26/7)
- Overleg Delhaize Antwerpen (11/4)
- Overleg opslag en distributiecentrum Antwerpen (19/4)

2.1.3.2 Op Vlaams vlak met de vzw Sociale Kruideniers Vlaanderen



2.1.3.2.1 Lerend netwerk

Er werden open bijeenkomsten georganiseerd van het lerend netwerk Sociale Kruideniers Vlaanderen rond volgende thema's

Datum	Onderwerpen	Plaats
06/3/2017	<ul style="list-style-type: none">● Producten die in een Sociale Kruidenier worden aangeboden zijn betalend. Hoe stellen we de prijs vast? Wat zijn de kortingen die we geven op producten?● Hoe bepalen we dit? Wat is er mogelijk? Welke balans tussen aankoop/verkoop/giften/enz.?● Mensen die een kaart krijgen van de Sociale Kruidenier dienen te beschikken over een beperkt inkomen. Welke norm hanteren we hierbij?● Mensen die komen kopen in de Sociale Kruidenier kunnen voor een maximumbedrag winkelen. Hoe bepalen we dit bedrag?● Info en stand van zaken over de provinciale logistieke centra.	Gent
19/6/2017	<ul style="list-style-type: none">● Boekhouding en BTW<ul style="list-style-type: none">o Wat is het statuut van de organisatie?o Wat zijn de wettelijke verplichtingen?o Welke soort boekhouding is wenselijk voor een sociale kruidenier?o Hoe zet je dit op?o Wat is boekhouden?o Welk gevolg hebben boekhouden en BTW voor de werking van de Sociale Kruidenier?o Hoeveel werk heb je met boekhouden?o Facturatie/onkostennota van boekhoudeno Kas en bankrekeningo Investeringso Kosten vrijwilligers● Op welke manier worden klanten toegeleid tot de Sociale Kruidenier?<ul style="list-style-type: none">o Welke organisaties?o Hoe verloopt de toeleiding heel concreet?o Aan wat dienen de doorverwijzende organisaties te voldoen?o Hoe gebeurt de toeleiding?o Hoe worden klanten voor de eerste keer ontvangen?o Worden er toeleiding formulieren gebruikt?o Wie schrijft de kaarten uit?o Hoe zien die er uit?o Hoe weet de Sociale Kruidenier wie er gaat afkomen?o Hoelang kunnen mensen komen?o Enz.	Antwerpen
02/10/2017	<ul style="list-style-type: none">● Deelprojecten rond een Sociale Kruidenier Rond een Sociale Kruidenier ontstaat er vaak heel wat beweging. Er is de onthaal en ontmoetingswerking. Er ontstaan soms deelwerkingen.	Antwerpen

Een Sociale Kruidenier is soms ingebed in een groter geheel. Hoe kunnen zulke deelwerkingen ontstaan? Hoe verhouden ze zich tot de werking van de Sociale Kruidenier? Wat lukt, wat niet?

- FEAD producten. In de werking worden ook soms producten verdeeld die via de EG-hulp worden bekomen. Hoe kunnen deze producten bekomen worden? Hoe worden ze verdeeld? Hoe gebeurt de administratieve afhandeling?

- 27/11/2017
- Sociale Kruideniers Vlaanderen: samen werken aan een toekomst, samen kijken naar de weg die we reeds hebben afgelegd. Wat zijn onze ambities voor de periode 2015-2018. We staan in werkgroepjes stil bij volgende vragen
 - o Waar moet SKVL vooral mee bezig zijn/op inzetten?
 - o Hoe onze kennis beter delen?
 - o Ambassadeur zijn voor SK Vlaanderen: Wat kan ik zelf doen?
 - o Sterktes en zwaktes van SK Vlaanderen op dit moment.
- Gent

2.1.3.2.2 Werkzaamheden RVB

- AV op 25/4
- Bijeenkomsten van de RVB op 6/3, 19/6, 2/10 en 27/11

2.1.3.2.3 Andere

- Overleg Komosie en CAW Vilvoorde (11/10)
- Overleg met Komosie en de Voedselbanken (28/11)
- Studiemoment Komosie i.v.m. hefboomprojecten "Sociaal aan de slag met voedseloverschotten" (9/2)

2.1.4 Andere verbanden

2.1.4.1 Open Poort Dag

De Open Poort Dag is een jaarlijks terugkerend evenement waarbij Filet Divers zijn deuren openstelt voor iedereen die (opnieuw) wil kennis maken met de werking.

Van 9 tot 17u stonden de deuren open en ontvingen we bezoekers voor een rondleiding doorheen de werking. Alle projecten (Sociale Kruidenier, Onthaal) en ontmoetingswerking, E-inclusie, Filet Divers Sport, EG-hulp, hergebruik (tweedehands en ruilmuur), Sociale Dienst Bond zonder Naam, groepswork (thema-groep, bezoekersgroep, MEZOPA en Verhalenvanger) Filet Divers Werkt, Samen Inburgeren, Nederlandse conversatiegroepen en het Kookproject) stelden zich voor. Er waren 7 personen die de groepen en bezoekers rondleidden doorheen het gebouw.

Het gemeenschappelijk thema was dit jaar: bouwen. Dit thema liep als een rode draad doorheen de voorstelling. Het Kookproject zorgde voor een 800-tal hapjes voor de bezoekers. 95 vrijwilligers verleenden hun medewerking aan de dag (waaronder een 60-tal doelgroepmedewerkers).

Door de grote hitte kregen we op deze editie minder bezoekers langs dan gewoonlijk. Een 250-tal trotseerden de warmte. In de namiddag was er kindersanimatie, waaronder kinder grime.

Volgende groepen werden ontvangen

- Kinderdagverblijf in Zurenborg
- Werkhaven
- VDAB
- Budgetgidsen
- Koffie en formulieren
- Teleonthaal
- Huisartsenwachtpost
- Verhalenwerf
- vzw De Sfeer uit Genk
- Schoenen Torfs
- Dokters van de Wereld
- 't Café
- Atlas Inburgering
- Stad Antwerpen, cel armoede
- Atlas, Inburgering en Integratie
- ...

2.1.4.2 Met Noodhulp onder Protest

Deelname aan de bijeenkomsten van het platform 'Noodhulp onder Protest' (31/1, 7/3, 21/3 en 26/9).

Samenwerking met

- | | |
|---------------------------|---|
| o De Loodsen | o SOS Hamin |
| o Welzijnsschakels | o Stad Antwerpen |
| o St.-Vincentius Berchem | o Al Ikram |
| o Onthaal Sint Antonius | o Zenith |
| o St.-Vincentius Hubertus | o WZS Borgerhout |
| o Parochie Sociaal | o WZS Hoboken |
| o C-dienst | o Wederzijds Hulpbetoon Christus Koning |
| o Payoke | o OCMW Antwerpen |
| o Teledienst | o St.-Vincentius Heilig Sacrament |

2.1.4.3 Vanuit de Kinderwerking

- De Koraal, verkoop van de tickets voor speelpleinwerking 'Horst' en 'Hulgenrode'.
- AP Hogeschool, opdracht studenten 3^e jaar SCW voor knutselactiviteit.
 - o Overleg 11/10
 - o Knutselnamiddag 22/11

2.1.4.4 Vanuit Taal oefenkansen

- Inspiratiedag vrijwilligers NT2 bij Atlas (24/10)
- Werkeroverleg met vrijwilligersorganisaties NT2 (25/9)
- De Loodsen, werkeroverleg voor een betere doorstroom (28/3)

2.1.4.5 Vanuit de groep "Uitstappen"

- STA-AN, werkeroverleg cultuur en vrije tijd
- Pretloket, deelname aan Duett Complet (23/2)
- Overleg CC Berchem toeleiding Mensen in Armoede (24/11)

2.1.4.6 Vanuit de onthaal- en ontmoetingswerking

- Vlaams Kruis vorming EHBO aan 9 vrijwilligers (19/01)
- Mobiel Vaccinatieteam
 - Overleg op 25/7
 - Vaccineerde 57 personen op 6/9

2.1.4.7 Vanuit "tweedehandsmateriaal"

- 't Stuiverke tweedehandskleding

2.1.4.8 Vanuit Filet Divers talent

- Andere vrijwilligersorganisaties
- Servicepunt Vrijwilligers Atlas & Dienst voor Vrijwilligerswerk OCMW (gaan binnenkort fusioneren)
- Opleidingscentra
 - CBE
 - CVO
 - STW
 - Werkvormm
 - Levanto
- Werk gerelateerd
 - Werkvormm
 - VDAB
 - OCMW
 - Specifieke projecten gericht op vluchtelingen
 - Project AZO! voor kandidaat-ondernemers
 - Duo for a Job
 - Connect2Work
 - Mentor2Work
 - GTB/De Ploeg
 - Europees project Act in Time van AP Hogeschool

2.1.4.9 Vanuit het kookproject

- Cigna
 - Lunch 9/10
 - Maaltijd 7/06 en 18/10

2.1.4.10 Vanuit Samen Inburgeren

- Samenwerking met Antwerpse organisaties Samen Inburgeren (24/1 en 12/10)
- Deelname Ikvrijwilligersbeurs Stad Antwerpen (4/3)
- Gazet van Zurenborg: Artikel 30/8
- Gesprek Samen Inburgeren Beersel (8/8)

2.1.4.11 Vanuit het project Filet Divers Werkt

Dit project focust zich op analfabete nieuwkomers. Met dit project willen we aandacht geven aan de kloof die mensen in armoede met een migratieachtergrond ervaren t.o.v. de reële arbeidsmarkt.

In 2017 werkten we hiervoor samen met

- VDAB Antwerpen
 - Arbeidsmarkt Competenties
 - Trajectbegeleiders
 - AMC
- Centrum Basiseducatie Antwerpen
- Huizen van het Nederlands
- Atlas voorstelling nieuwe TOOL Tom de Keyser (18/9/2017)
- Artesis Plantijn Hogeschool: Act in Time AMIF-project Vluchtelingen (30/6-31/8-20/9/2017)
- Duo for a job: voorstelling nieuwe werking Antwerpen (11/5/2017)
- Red Star Line Museum: 23/2/17
- Rust en beweging: workshop Omgaan met Stress
- VAGA - de Sleutel- AA - ZNA Sint Erasmus i.v.m. verslavingsproblematiek
- Samenlevingsopbouw Antwerpen Stad
- Huisartsen wachtpost Deurne en Antwerpen
- VCA-CAW Antwerpen
- IVC i.s.m. VDAB i.v.m. zomerplanning
- STA-AN vzw: samenwerking rond verhuis van reizende tentoonstelling verzet tegen Armoede en wonen
- In verband met stageplaatsen: Kringloopcentrum, Manus groendienst, Manus poetsdienst, Flux en GO groendienst, BZN magazijn, fietsatelier kringloopcentrum Deurne, kwekerij Van Dessel
- Werfbezoeken: veiling Mechelen, Roma, de Singel, ...
- Voorstelling van het project aan VDAB en VCA Leuven (15/12)
- Opleiding: sociale tolken in Atlas (16/6/17)
- Opleiding Atlas: tips voor vereenvoudiging Nederlandse taalgebruik voor anderstaligen
- PWA: info moment omschakeling van PWA naar wijkwerken: nieuwe regelgeving
- Uitwerking Groot Familie theatervoorstelling i.s.m. theater Het Gevolg Turnhout (28/9/17)
- Opleiding i.s.m. samenlevingsopbouw Het ABC van de arbeidsmarkt 7/2/2017
- OCMW: infomoment art. 60 – TWE (15/6/17)

2.1.4.12 Vanuit het project Filet Divers Sport

- Overleg Sportantenne Stad Antwerpen
- Overleg met Sportpret vzw (10/2, 6 en 8/3, 18/9)
- Overleg Servicepunt Vrijwilligers (toelevering van vrijwilligers voor de fitness)
- Buurtsport Antwerpen (aanmelding van cliënten betreffende andere sporten en maandelijks aanbod betreffende sportactiviteiten in de stad)

2.1.4.13 Vanuit de verdeling van EG Producten

- Vorming aan Platform Noodhulp onder Protest: hoe ondersteuning en coaching van doelgroepvrijwilligers organiseren en uitvoeren (23/05)
- Vorming aan Teledienst Antwerpen: Werking BZN Kansenhuis Sociale Dienst en Filet Divers

2.1.4.14 Vanuit E-inclusie

- Samenwerking met Vormingplus voor vormingen
 - Gesprek met Vormingplus op 17/01
 - Inhoudelijk uitwerken vormingsaanbod 27/7 en 16/8
 - Vormingen (6/10, 13/10, 20/10, 27/10, 3/11, 10/11)

2.1.4.15 Vanuit het Groepswerk

- Algemeen
 - Pax Christi Vlaanderen UM4P (overleg 25/11 en 20/11, vorming op FD 24/11)
 - Karel de Grote Hogeschool focusgroep gebruik van rechtbronnen (20/11)
- Met de themagroep
 - Vormingplus
 - Open School Antwerpen (vorming armoede 21/4, evaluatie vorming 26/6)
 - 11.11.11 interview campagne (5/4)
 - Kenniscentrum hoger instituut gezinswetenschappen: deelname onderzoek "Modellen en kritische succesfactoren voor persoonlijke netwerkversterking bij mensen in armoede" (2/6, 20/9)
 - Atlas Soiree migree (21/12)
 - Netwerk Gastvrij Antwerpen (29/11)
 - AP Hogeschool (24/4)
- Met de MEZOPA-groep
 - Atlas (stuurgroep 6/3, 17/5, 31/5, 28/11)
 - Dokters van de Wereld (17/10, 25/10, 27/10)
 - UA, Margot Vanderstraete (18/4, 9/6, 1/8, 15/9, 11/10, 17/10)
 - OCMW Antwerpen, Sociaal Centrum Plein (17/10, 25/10)
 - KAVA, Koninklijke Apothekersvereniging (17/10)
 - Wijkgezondheidscentrum Zuidrand (17/10)
 - Wijkgezondheidscentrum 't Spoor (17/10)
 - VUB, Dirk Lafaut (doktoraat toegang tot gezondheidszorg bij mensen zonder papieren en specifiek naar hoe hulpverleners omgaan met de ethische dilemma's) (17/10)
- Met de verhalenvanger
 - District Antwerpen, burgerbegroting (voorbereiding netwerkdag DEMOS 12/6 en netwerkdag DEMOS 16/6)
 - Verhalenwerf vzw, overleg (9/1, 19/5, 15/9, 16/12) en vertelmomenten (2/4, 19/5, 15/7, 1/9, 20/11, 6/2)
 - Myriam Vertenten, stadsfotografie was op verschillende momenten aanwezig in het onthaal van Filet Divers
 - Demos Leuven netwerkdag (16/6)

2.1.4.16 Vanuit de Beweging voor jongeren en kinderen zonder papieren

De beweging heeft als doelgroep de kinderen en jongeren zonder papieren met hun specifieke problemen. Na een periode van stilte is deze groep weer samengekomen om het thema weer naar voor te brengen.

Met de beweging willen we ijveren voor

- Het recht op gratis en volwaardig basis en secundair onderwijs voor kinderen en jongeren zonder papieren. Zij mogen niet gedurende het lopend schooljaar verwijderd worden. Een begonnen cyclus moet met het oog op het verkrijgen van een diploma volledig uitgedaan kunnen worden;
- Kinderen en jongeren zonder papieren hebben recht op gratis en volwaardige gezondheidszorg;

- Kinderen en jongeren zonder papieren hebben recht op een stabiele aan hun leeftijd aangepaste woon-situatie;
- Kinderen en jongeren zonder papieren moeten hun vrije tijd als kind of jongere kunnen beleven, zij moeten kunnen spelen en vrienden maken, deelnemen aan jeugdactiviteiten, lid worden van jeugdverenigingen en beroep kunnen doen op jeugdhulpverlening en jeugdbescherminginstanties
- Kinderen en jongeren zonder papieren mogen onder geen beding opgesloten worden. Het bouwen van zogenaamde 'kindvriendelijke' gesloten centra is geen optie. Een gesloten centrum is en blijft een gevangenis en een verblijf daarin heeft een nefaste invloed op de ontwikkeling van de kinderen en jongeren en moet beschouwd worden als een psychische mishandeling.

We stellen vast dat het huidig asiel- en opvangbeleid in ons land niet de nodige bescherming geeft. Op louter wettelijk-administratieve gronden worden gezinnen in nood vaak uitgeprocedeerd en verplicht het land te verlaten. Kinderen zijn van deze handelswijze de grootste slachtoffers.

Kinderen zijn de volwassenen van morgen, zij zijn de toekomst van de wereld. Een zo goed mogelijke lichamelijke en psychologische ontwikkeling van alle kinderen ongeacht hun afkomst, ras, nationaliteit, socio-economische situatie of al dan niet wettelijke verblijfsstatuut is een absolute must.

De beweging voor kinderen en jongeren zonder papieren zien in het Kinderrechtencommissariaat, de Kinderrechtencoalitie en de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind partners in het opkomen voor deze rechten.

Op basis van deze uitgangspunten werd een Netwerkmoment te Mechelen georganiseerd op 23/11/2017. Er waren 4 netwerktafels over verschillende thema's : Onderwijs, Duurzame oplossingen, Voogdij van niet-begeleide minderjarigen en Armoede.

De stuurgroep kwam samen op 30/3, 2/5, 15/6, 1/8 en 5/12.

2.1.4.17 Andere

- AV Gastvrij Netwerk (14/6)
- Gesprek met medewerker Universiteit Antwerpen i.v.m. CAIMER (23/8)
- Gesprek met Duo for a Job i.v.m. samenwerking (22/2)
- Overleg Nahima Lanjiri i.v.m. overlegtafel Armoede (20/9)
- Overleg Stad Antwerpen Dienst Samenleven regie noodhulp (9/8)
- Overleg met Stadsmakers Stad Antwerpen (11/10)
- Overleg Atlas team Integratie en Inburgering (10/1)

2.2 VANUIT BZN SOCIALE DIENST

Gastvrij Antwerpen (16/1, 13/2, 9/3, 20/3, 11/4, 19/4, 25/4, 29/4, 18/5, 26/6, 6/9, 9/10, 16/10, 6/11, 17/11, 27/11 en 29/11)

Deze organisatie is een samenwerking tussen

- o Karel de Grote Hogeschool
- o 't Dokske
- o Hart boven Hard Antwerpen
- o Dokters van de Wereld
- o Minderhedenforum
- o CAW Antwerpen
- o 11.11.11

- o Vluchtelingenwerk Vlaanderen
- o De Roma
- o Beweging.net
- o Variant
- o BZN Kansenhuis Filet Divers
- o Samenlevingsopbouw Antwerpen
- o Internationaal Comité
- o De Loodsen
- o Pax Christi

- Overleg met De Loodsen rond de inhoud van het boekje "geen kruimels maar rechten" (10/2)
- Overleg netwerk vrijwilligers voor vluchtelingen (22/2)
- Overleg Werking Sociaal Centrum Plein i.v.m. medische waarborg, vrijwillige terugkeer en projectwerking (25/10)
- 1-2-3 aan tafel pilootproject. Overleg Colruytgroep (10/2) en Kick off Stad Antwerpen Dienst Gezondheid (30/1)
- Lerend netwerk toekomstoriëntering, Atlas – Integratie en Inburgering Antwerpen (4/5 en 28/9)
- In het kader van cliëntondersteuning was er op verschillende momenten contact met
 - o ORCA (Brussel) i.v.m. inbreuken op arbeidswetgeving bij Mensen zonder Papieren
 - o VAGGA vzw i.v.m. geestelijke gezondheid
 - o FEDRIS in het kader van arbeidsongevallen bij mensen zonder wettig verblijf
 - o SC Plein betreffende medische waarborg
 - o Overleg met Verdurme Marianne, verbindingsofficier Antwerpen, DVZ Brussel (28/4)
 - o Atlas, integratie en inburgering: Infopunt Verblijf en Rechtspositie
 - o Energieleveranciers, waterleveranciers, telecombedrijven
 - o Gerechtsdeurwaarders, advocaten, ...
 - o Jeugdbrigade, wijkagenten
 - o Scholen, CLB, Famifed, Kind en Gezin
 - o CAW Antwerpen (crisisinterventie, daklozenopvang, winteropvang, ACM, ...)
 - o Dokters van de Wereld
 - o FOD Financiën, FOD Dienst Vreemdelingenzaken
 - o ...
- Provinciale Ontmoetingsdag OCMW en POD MI (13/6)

2.3 MET ONDERWIJS

- Introductie stagiair 3^e jaar Artesis Plantijn Hogeschool (6/2)
- Begeleiding stagiair 2^e Jaar Maatschappelijk Werk KDG
- 1 stagiair KDG: 3^e jaarstudent Individueel Maatschappelijk Werk
- 1 stagiair Artesis Plantijn Hogeschool: 2^e jaarstudent Individueel Maatschappelijk Werk
- Groepswerk KDG rond "participatie in Filet Divers en de bezoekersgroep" (10/1, 19/1)
- Xaveriuscollege eindejaarsactie t.v.v. BZN Kansenhuis
- Inleefstage St.-Lutgardisschool
- "Een vlucht vooruit" onderzoek Artevelde Hogeschool Gent (16/10 en 20/12)

2.4 MET BOND ZONDER NAAM

- Deelname Algemene Vergadering BZN (22/3 en 12/12)
- Overleg visie op project Samen Inburgeren (14/2 en 15/6)
- Overleg visie werking Mensen zonder Papieren (1/2, 10/3 en 10/5)

- Overleg visie BZN en migratie (8/5)
- Overleg rond toekomstige samenwerking (7/12)
- Gezamenlijk team met BZN en BZN Kansenhuis (10/1)
- Lunch to lunch (19/10)
- Samenwerking i.v.m. een crowdfundingproject Renovatie pand Rolwagenstraat
- Personeelsbijeenkomst Bond zonder Naam (24/1, 25/4)
- Personeelsdag Bond zonder Naam (23/6)

2.5 ANDERE VORMEN VAN NETWERK

- Deelname Focusgroep OCMW (16/6)
- Fractieoverleg met Antwerpse politieke partijen rond Noodhulp in het kader van de actie Stop Armoede Nu (16/1)
- Overleg Arbeidsauditoriaat en OCMW (2/6)
- Overleg Atlas en KDG i.v.m. onderzoeksvraag OCMW aanvraag/beroep (26/9)
- Deelname rondetafelgesprek rond armoede CD&V Antwerpen (26/9)
- Deelname overlegdag Steunpunt Armoedebestrijding rond het thema "Keuzevrijheid" (31/1)
- Deelname aan Vlaamse overleg "toegang tot voldoende en gezonde voeding voor mensen in armoede" o.l.v. Minister Homans (17/3)
- Deelname Workshop - Digitalisering Subsidies Inburgering en Gelijke Kansen (28/3)

3. VRIJWILLIGERSWERK

Zoals al gezegd: het betrekken van vrijwilligers is voor ons een methode om de samenleving te engageren in de leefsituatie van mensen in de marginaliteit. Om een makkelijke instap mogelijk te maken zorgen we ervoor dat mensen op een eenvoudige wijze kunnen instromen.

3.1 SOORTEN VRIJWILLIGERSWERK

3.1.1 BZN Filet Divers

- De onthaal- en ontmoetingsruimte: onthaalmedewerker, begeleiden van conversatiegroepen, huiswerk begeleiding, verdelen van EG producten, ruilmuur, computerbegeleiding, uitstappen organiseren
- In de Sociale Kruidenier: begeleiden van mensen bij het winkelen in de Sociale Kruidenier, kassaverantwoordelijken, inladen van de winkel, ophalen van goederen, stockageverantwoordelijke, tweedehandsmateriaal, administratie
- In het Kookproject: begeleiding van medewerkers, doelgroepmedewerkers
- Samen Inburgeren: inburgercoaches, inburgeraars, coördinatie
- Filet Divers Sport: begeleiders voor de verschillende disciplines
- Filet Divers Werkt: begeleiden van analfabete/traaglerende nieuwkomers
- Groepswerk: MEZOPA, themagroep, bezoekersgroep en de Verhalenvanger: begeleiding van medewerkers, doelgroepmedewerkers
- Administratieve taken

3.1.2 BZN Sociale dienst

- Administratieve hulp
- Onthaal medewerker tijdens open permanentie
- Vrijwilligers voor permanentiegesprekken
- Vrijwilligers voor opvolgingsgesprekken

3.2 ONDERSTEUNING VAN VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers kunnen steeds terugvallen op een ondersteuning door professionelen. Een duidelijke taakomschrijving en coaching zorgen voor de nodige omkadering. Voor de medewerkers werden volgende activiteiten georganiseerd

- Samenkomsten per deelwerking voor uitwisseling, overleg, afspraken, vorming
 - E-inclusie op 8/6
 - Socio-culturele uitstappen: 23/2 en 7/10
 - Sociale Kruidenier
 - Vrijwilligersbijeenkomsten: 2 x per jaar gecombineerd met een lunch (21/4 en 24/10)
 - Uitstap naar Wintertuin in O.L. Vrouw Waver
- Op initiatief van 2 ex-vrijwilligers
- Deelname van 12 vrijwilligers, waarvan 4 uit de doelgroep
 - Samen Inburgeren (13/1, 16/2, 10/4, 13/6, 27/7, 12/10)
 - Nederlandse Conversatie (31/1, 30/5, 1/8 en 26/10/2017)
 - Onthaalraad (11/1, 3/5 en 26/10)
- Vrijwilligerscafé
 - Nieuwjaarsreceptie en overlopen van de jaarwerking (16/1)
 - Ontmoeting en info werking (17/5)
- Vrijwilligersfeest (17/11)
- Vrijwilligersuitstap (25/8)

4. WERKEN AAN PARTICIPATIE EN HET INZETTEN VAN DOELGROEPVRIJWILLIGER

Via het aanbod creëert de dienst Sociale Projecten een kansrijke omgeving waarin talenten en kwaliteiten ontkiemen. We willen mensen in armoede hierdoor energie geven. Zo ontwikkelen ze kracht om moeilijkheden zelf te overwinnen. We willen werken aan het lage zelfbeeld via verbindende activiteiten, de focus op succeservaringen en de vergroting van het sociaal netwerk. We willen kansarmen en de maatschappij via openheid, dialoog en samenspraak tot een sterkere wederzijdse betrokkenheid brengen.

4.1 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

Er zijn verschillende deelwerkingen. Deze bieden diensten aan waar mensen gebruik van kunnen maken. Indien mensen louter consumptief gebruik maken van de dienst dan noemen we hen "gebruiker". Zo is een klant van de Sociale Kruidenier een gebruiker.

Een verdere stap is wanneer mensen mee gaan participeren aan een werking. Dan noemen we hen "deelnemer". Zo is een participant aan de Nederlandse conversatiegroepen een deelnemer. Het vraagt immers een meer actieve rol en bijdrage.

Wanneer de participatie ook een dragende en ondersteunende functie heeft, dan spreken we over een "deelnemer". Zo is vb. iemand die mee gaat op uitstap een "deelnemer" en hij die de uitstap organiseert een "deelnemer".

Professionele medewerkers (NEC) worden ingezet voor de coördinatie van de deelwerkingen. Medewerkers zijn zowel kansrijke als kansarme mensen. Deze laatste groep noemen we doelgroepmedewerkers.

Door het organiseren en aanbieden van eenvoudige opstapmogelijkheden tot participatie, zien we dat doelgroepmedewerkers stapsgewijs kunnen groeien. Men leert stap voor stap verantwoordelijkheden op te nemen als vrijwilliger en men ontwikkelt vaardigheden in functie van doorstroom naar regulier (vrijwilligers)werk (of opleiding of trajectbegeleiding bij de VDAB). Deze laagdrempelige vormen van participatie worden aangeboden in de verschillende deelwerkingen.

4.2 COACHING

Bij de participatie van doelgroepmedewerkers is het van belang om de nodige aandacht en zorg te besteden aan begeleiding en coaching (zie pt. 1.2.1.15). Op die manier kunnen we er voor zorgen dat

- Het traject als succesvol wordt ervaren
- Er gewerkt kan worden aan capaciteitsversterking en talenten
- Er een brug wordt gelegd naar de reële arbeidsmarkt
- De kansrijke medewerkers op gepaste wijze hun inzet kunnen koppelen aan de inzet van doelgroepmedewerkers

4.3 TOELEIDING

Mensen in een kwetsbare positie zijn vaak mensen met een migratie en/of armoedeachtergrond, maar ook ex-gevangenen, ex-psychiatrische patiënten, mensen die al langere tijd inactief zijn geweest en opnieuw de draad wensen op te nemen.

Hierbij gaat het vaak over

- Kandidaat-vrijwilligers die onvoldoende Nederlands spreken (niveau 1.2. nog niet bereikt) om in het vrijwilligerswerk aan de slag te gaan
- Kandidaat-vrijwilligers die het engagement van vrijwilligerswerk nog niet aankunnen. Zij willen eerder deelnemen dan verantwoordelijkheid opnemen

Dit kan zijn om verschillende redenen

- gebrek aan zelfvertrouwen hebben
- de druk/stress van een engagement niet aankunnen
- de eigen mogelijkheden nog niet kunnen inschatten
- (nog) niet in staat zijn om op tijd te komen

De toeleiding gebeurt via mond aan mond reclame, doorverwijzingen via externe diensten zoals Servicepunt vrijwilligers, CAW, Straathoekwerk, enz.

4.4 PARTICIPATIE VAN MEDEWERKERS IN 2017

4.4.1 Tewerkstelling

We maken een onderscheid tussen 3 vormen van tewerkstelling

- NEC = Normaal Economisch Circuit (zie pt. 1.2.2)
- SEC = Sociaal Economisch Circuit (art. 60, Wep +, ...)

In de Rolwagenstraat zijn via het OCMW 2 mensen actief met een contract in het kader van Artikel 60

- 1 VTE poetsvrouw
- 1 VTE onthaalmedewerker (onthaal, administratie, EG)
- 1 VTE klusjesman
- Via CAW Antwerpen is er ook een chauffeur (art. 60) die voor ons rijdt om de goederen op te halen voor de Sociale Kruidenier op dinsdagvoormiddag.

Sociale activering (arbeidszorg, vrijwilligerswerk met een kleine vergoeding (€1 per uur), enz.)

Vanuit het OCMW zijn er een aantal mensen die met ons meewerken en per uur €1 bij verdienen in het kader van sociale activering

- 2 personen voor EG producten tijdens opening Sociale Kruidenier
- 3 personen voor het onthaal en de toog
- 3 personen voor computerondersteuning (E-inclusie)
- 1 persoon voor sportactiviteiten (fitness en pingpong)
- 1 persoon voor het Verhalenvangersproject
- 1 persoon voor het Kookproject
- 1 persoon voor de Sociale Dienst van BZN

4.4.2 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligers betrekken we via spontane sollicitatie, zowel van buitenaf als van mensen die een kaart hebben van de Sociale Kruidenier (doelgroep). Hierbij vind je een opsomming van het aantal medewerkers (doelgroep of niet) die mee de werking dragen.

Er zijn een aantal mensen die deelnemen aan meerdere projecten. De opsomming op het blad doelgroep-medewerker telt als de reële situatie. Deze gegevens werden per naam/persoon genoteerd, terwijl op dit blad per project genoteerd werd.

Naam project + aantal medewerkers	
Sociale Kruidenier Kassa o Niet-doelgroepmedewerker 4 o Doelgroepmedewerker 2	Kookproject o Niet-doelgroepmedewerker 3 o Doelgroepmedewerker 10
Controle kaarten o Niet-doelgroepmedewerker 4 o Doelgroepmedewerker 0	Team uitstap/activiteiten o Niet-doelgroepmedewerker 3 o Doelgroepmedewerker 2
Inladen van de rekken tijdens de openingsuren o Niet-doelgroepmedewerker 5 o Doelgroepmedewerker 6	Filet Divers Sport o Niet-doelgroepmedewerker 1 o Doelgroepmedewerker 5 E-inclusie o Niet-doelgroepmedewerker 7 o Doelgroepmedewerker 5
Magazijn- niet tijdens de openingsuren o Niet-doelgroepmedewerker 1 o Doelgroepmedewerker 3	Verhalenvanger o Niet-doelgroepmedewerker 3 o Doelgroepmedewerker 19
Boekhouding en administratie o Niet-doelgroepmedewerker 1 o Doelgroepmedewerker 0	Sociale Dienst BZN o Niet-doelgroepmedewerker 7 o Doelgroepmedewerker 4
Onthaal/ontmoeting Onthaal-balie o Niet-doelgroepmedewerker 6 o Doelgroepmedewerker 28	EG producten o Niet-doelgroepmedewerker 1 o Doelgroepmedewerker 10
Doorstroom naar Kruidenier o Niet-doelgroepmedewerker 0 o Doelgroepmedewerker 2	Sociale tewerkstelling o Art.60 3 o Sociale activering 12
Kinderwerking/ huiswerkbegeleiding o Niet-doelgroepmedewerker 2 o Doelgroepmedewerker 1	Samen Inburgeren o Niet-doelgroepmedewerker 53 o Doelgroepmedewerker 51
Tweedehandsmateriaal o Niet-doelgroepmedewerker 3 o Doelgroepmedewerker 4	Groepswerk - Mensen Zonder Papieren o Niet-doelgroepmedewerker 2 o Doelgroepmedewerker 15
Ruilmuur o Niet-doelgroepmedewerker 1 o Doelgroepmedewerker 0	Groepswerk - Themagroep o Niet-doelgroepmedewerker 0 o Doelgroepmedewerker 14
Conversatielessen o Niet-doelgroepmedewerker 8 o Doelgroepmedewerker 0	Groepswerk – Bezoekersgroep o Niet-doelgroepmedewerker 1 o Doelgroepmedewerker 10

Totaal in 2017

- 145 niet-doelgroepmedewerkers waarvan 67 in het deelproject Samen Inburgeren.
- 129 doelgroepmedewerkers waarvan 65 in het deelproject Samen Inburgeren.
- In totaal: 274 medewerkers waarvan 132 in het project Samen Inburgeren.

4.4.3 Beleid

- Team: 8 professionelen (4,2 VTE)
- RVB: 7 deelnemers (afgevaardigde van PSC Open Huis, CAW Antwerpen, De Loodsen, BZN, Samenlevingsopbouw Antwerpen, platform van zelforganisaties en 1 doelgroepmedewerker)
- AV: RVB aangevuld met 2 personen

5. ALLERLEI

5.1 VORMING

5.1.1 Vorming volgen

Ervaring wordt ook bekomen door het volgen van vorming. In 2017 bestond dit uit het volgende

Datum	Organisatie	Onderwerp
9,16 en 23/3/2017 5,12 en 19 /10/2017	Atlas, Integratie en Inburgering Antwerpen	Vorming vreemdelingenrecht
4/12/2017	Samenlevingsopbouw Antwerpen Stad en Provincie	Wat als water en energie onbetaalbaar worden? Studiedag rond water en energie
23/1/2017	Vluchtelingenwerk Vlaanderen	Voorstelling rapport gesloten centra
23/5/2017	De Loodsen	Ondersteuning en vorming voor vrijwilligers
20/10/2017	Werk-in-zicht	Voorstelling werking
20/2/2017	Amos	Colloquium : 'repatrieerbaar of niet, mensenrechten voorop'
20/4/2017	PROGRESS LAWYERS NETWERK	COLLOQUIUM : 'RECHTSSTAAT ONDER DRUK'
27/10/2017	Dokters van de Wereld	Netwerkdag 'Gezondheid voor iedereen in Antwerpen'
19/1/2017	Vlaams Kruis	Vorming EHBO
1/6/2017	Pax Christi Vlaanderen	Methode Inspiratiedag Participatief Theater met als insteek "migratie en superdiversiteit"
15/6/2017	OCMW	Tijdelijke werk ervaring
16/6/2017	Atlas	Sociaal tolken
8/2/2017	Vormingplus	Voorstelling computeraanbod
7/2/2017	Samenlevingsopbouw	Het ABC van de arbeidsmarkt
21/3/2017	Atlas	Info subsidiëring
25 en 30/9/2017	Bond zonder Naam	Verbindende communicatie
14/3/2017	Bond zonder Naam	Vorming rond talentcoaching
11/4/2017	Bond zonder Naam	Vorming rond zelfzorg

5.1.2 Vorming geven

- Vorming aan Platform Noodhulp onder Protest: hoe ondersteuning en coaching van doelgroepvrijwilligers organiseren en uitvoeren (23/05)
- Vorming aan Teledienst Antwerpen: werking BZN Kansenhuis Sociale Dienst en Filet Divers

- Vorming van BZN Sociale Dienst aan Onthaalraad Filet Divers i.v.m. werking Sociale Dienst en wisselwerking vrijwilligers onthaal (16/10)
- Vorming i.s.m. Vormingplus i.v.m. computergebruik voor klanten en doelgroepvrijwilligers: het gebruik van e-mail (10/3), toetsenbord en computermuis (6/10), beeldscherm (13/10 en 20/10), Word Office (27/10), de website van VDAB (3/11) en e-mail (10/11)
- Vorming rond armoede i.s.m. STA-AN voor cultuurgevers (7/3 en 21/3)
- Vorming rond armoede aan Open School Antwerpen (21/4 + evaluatie vorming 26/6)
- Vorming vrijwilligers "omgaan met moeilijke situaties" (24/11)
- Vormingsmoment vrijwilligers vanuit de themagroep op 14/3
- Voordracht in Xaveriuscollege Antwerpen (16/10)
- Een reeks van 8 lessen voor doelgroepvrijwilligers rond werk, werk zoeken en digitaal solliciteren, arbeidsmarkt, ... (5/12/26 juli, 2/9/16/23/30 augustus)
- Een sessie voor doelgroepvrijwilligers rond RSZ en diensten (1 december)
- Werkgroep netwerkmoment Orbit. Hoe werken met mensen zonder papieren? (21/10)
- Studiedag Openschool Antwerpen (12/5)

5.2 Ontvangen van groepen

Het ontvangen van groepen in onze werking is voor ons een belangrijk aandachtspunt. Hierdoor zetten we zelf onze deuren open en brengen we mensen in contact met mensen in de marge. Groepen kunnen ter plaatse een uitzetting krijgen, een getuigenis horen van iemand die in armoede moet leven, meewerken in het project, een wandeling maken doorheen de wijk, enz.

In 2017 kwamen via volgende groepen mensen langs

Datum	Groep	Aantal
16/01/2017	Kind en Gezin	8
25/01/2017	Schepen Sociale Zaken Stad Antwerpen	3
4/02/2017	rondleiding Studio Globo	11
6/02/2017	rondleiding Studio Globo	11
13/02/2017	rondleiding Studio Globo	11
21/02/2017	rondleiding Studio Globo	11
21/02/2017	rondleiding Studio Globo	10
14/03/2017	1 ^e jaar Bachelor Ortho Leuven	24
16/03/2017	1 ^e jaar Bachelor Ortho Leuven	26
20/03/2017	rondleiding Studio Globo	11
21/03/2017	rondleiding Studio Globo	11
28/03/2017	Groep Maatschappelijke Oriëntatie Atlas	15
2/05/2017	rondleiding Studio Globo	21
2/05/2017	open school	15
5/05/2017	Tochten van hoop	14
8/05/2017	rondleiding Studio Globo	21
9/05/2017	rondleiding Studio Globo	11
13/05/2017	Geranten Delhaize Antwerpen	10
13/05/2017	Wijnverkopers Bond zonder Naam	6
15/05/2017	rondleiding Studio Globo	21
16/05/2017	rondleiding Studio Globo	11
22/05/2017	Teledienst	12
23/05/2017	Centrum voor volwassenenonderwijs vspw Gent - opleiding sociaal cultureel werk	20
21/06/2017	Open Poort Dag	250
24/06/2017	Groep CERA	24
10/08/2017	rondleiding VDAB Antwerpen Werk en Welzijn	15
7/09/2017	Team VDAB Zuid	18
9/10/2017	rondleiding Studio Globo	12
23/10/2017	rondleiding Studio Globo	12

13/04/2018	Nederlandse Sociale Kruideniers op bezoek	5
25/04/2018	Talentedmarkt FD Werkt	32
9/08/2018	Jongerenwerking OCMW Antwerpen	4
16/08/2018	Den Touter	2
4/10/2018	Groep Den Haag, faculteit Sociaal Werk	25

5.3 Website

- Bond zonder Naam (www.bondzondernaam.be)
- Filet Divers (www.filetdivers.be)
- Sociale Kruideniers Vlaanderen (www.socialekruideniersvlaanderen.be)

MEER INFORMATIE?

Neem contact op met BZN Kansenhuis

Adres: Rolwagenstraat 49, 2018 Antwerpen
 Tel.: 03/22.613.93
 GSM: 0486/84.93.49
 E-mail: welkom@bznkansenhuis.be
 Website: www.bondzondernaam.be en www.filetdivers.be

